

Ingyenmelléklet: „A gazda mint kereskedő.”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám.
(„Falva” Országos Földművelésügyi Vezetőség.)
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Kiállításra dijak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádíró gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 F. Félévre 4 F.
Negyedévre 2 F.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 3. szám.

Vasárnap, január 19.

A hágái harc.

Hágában áll a harc. A csonkaország valamennyi polgára lélekzetviasszafojtva figyeli azt a hallatlanul súlyos és felelősségteljes mérkőzést, melyet *Bethlen István* gróf miniszterelnök vív kicsiny gárdája élén. Ennek a rettenetes és hosszú viaskodásnak részletei és lefolyása majd csak a tárgyalások befejezése után válik ismeretessé, ma — amikor e sorokat írjuk — csak a szűkszavú táviratok özőnére vagyunk utalva, melyek csupán a tárgyalások

megtörténtéről adnak számot, anélkül, hogy a tárgyalások anyagáról tájékoztatnának. E tárgyalások ugyanis teljesen bizalmas jellegűek és azt a célt szolgálják, hogy mielőtt az értekezlet hivatalosan foglalkozna a magyar ügygel, valamelyes megoldási lehetőséget találjon.

Január hó 8-án, szerdán, a keleti jóvátételi bizottság elnöke: *Loucher* és *Pirelli* olasz megbízott felkeresték *Bethlen István* grófot és hosszasan tárgyaltak vele. Ugyan-

Műkedvelő előadás Mucsonyban.

A mucsonyi görög katolikus elemi népiskola tanulóifjúsága és az olvasókör tagjai a karácsonyi ünnepek alatt kitünően sikerült műkedvelő előadást rendeztek, melyet háromszor meg kellett ismételnök. Képünk az előadás szereplőit ábrázolja. X-tel jelölt: *Osztásárik Emil*, XX-tel jelölt: *Zsedényi Géza* tanító rendezők.

ezen a napon fogadta a miniszterelnök *Venizelosz* görög miniszterelnököt. Január hó 9-én *Louchet*, *Pirelli* és *Phipps* angol megbízott újabb tárgyalást folytatott a miniszterelnökkel, *Walkó* Lajos külügyminiszter pedig meglátogatta *Schober* osztrák szövetségi kancellárt. Január hó 10-én az olasz, francia és angol pénzügyi szakértők *Wekerle* pénzügyminiszterrel és *Korányi* Frigyes báróval tárgyaltak. Ugyanaz nap éjjel a nagyhatalmak megbízottai ismét felkeresték a miniszterelnököt. Január hó 11-én, szombaton, a nagyhatalmak szakértői és a magyar szakértők egész nap tárgyalásokat folytattak. Január 12-én, vasárnap, a tárgyalások szakadatlanul folytak. Január hó 13-án a magyar és a kisantant szakértői ültek össze és az optánok összesszerű követeléseit vizsgálták meg. Január hó 14-én ismét folytak a megbeszélések.

E hosszú tárgyalások oka az, hogy rendkívül mélyreható ellentét van a magyar álláspont és a győztes államok követelése között. Hogy ezt az ellentétet sikerül-e áthidalni, arról ma még nem tudni semmi bizonyosat. Tekintettel azonban arra, hogy általános készség nyilvánul meg a megegyezést illetően, talán remélhető, hogy a magyar kérdés mégis elintézését nyer Hágában.

Mi kívánnak tőlünk?

A magyar álláspontról, melyet *Bethlen* István gróf oly nagy eréllyel képvisel, a miniszterelnök a Hágában összegyűlt hírlapírók előtt a következő nagyjelentőségű nyilatkozatot tette:

— Három kérdés érdekel minket — mondotta többek közt — először a jóvátétel kérdése, másodsor a múlt felszámolásának kérdése és harmadszor a *vegyes döntőbíróóságok* ügye.

— A jóvátétel tekintetében a mi álláspontunk az, hogy mi kifizettük — illetőleg az 1943-ig teljesítendő évi tíz millió aranykoronás törlesztésekkel kifizettük — minden ilyen címen fennálló adósságunkat. Kifizettük dologi szolgáltatásokkal, átengedett javakkal és azokkal az összegekkel, amelyeket Magyarország terhére megállapítottak és amelyeket most 1943-ig fizetünk. A *Magyarországtól által teljesített fizetés csaknem négy-milliárd aranykoronát tesz ki*. Oly összeg ez, amely a többi adós államok fizetéséhez viszonyítva igen magas, ha számbavesszük, hogy milyen kis országról van szó.

— Emlegették azt is — folytatta a miniszterelnök — hogy számba kell venni Magyarország fizetőképességét. Gazdasági szempontból Magyarország helyzete ma súlyos. Agrárválság van. Ez a válság általános az egész világon, de Magyarországon még jobban érezteti hatását, mint a többi államban, mert Magyarország *exportáló állam és nem áll módjában, hogy felelő vámtételekkel védekezzen*. Magyarország egész mezőgazdasága ma igen súlyos válságot él. Más oldalról az ország fizetési mérlege — az eredeti számmal szemben — *ma nagyobb deficitet mutat, mint valaha*. 1928-ban 500 millió aranykorona volt a deficit.

— Döreség volna azonban azt mondani, hogy nem lehet a magyar költségvetésbe beleszorítani 1943 után egy kisebb összeget, ha erre kényszer áll fenn. De nem ez a kérdés, hanem az, hogy olyan értekezleten, ahol *könnyítéseket tesznek valamennyi állam javára, ahol könnyítik Németország adósságait, könnyítik Bulgária adósságait, ahol törlik Ausztria adósságait, ahol könnyítik a kisantant-államok fizetéseit az átengedett javak után: ilyen értekezleten nem lehet csupán Magyarország az, amelyet kényszeríteni kell, hogy többet fizessen, mint amelyet idáig fizetett és nem lehet Magyarországra ráhárítani új terhet, amikor minden más állammal szemben a terhek könnyítéseivel rendelik a helyzetet*. Ha így akarnának eljárni, ez, véleményem szerint, nem felelne meg annak a rendszernek és annak a politikának, amely békét akar Európában. Ez az oka annak, hogy a magyar közvélemény sohasem tudná elfogadni, hogy egyedül Magyarország legyen az, amely többet fizessen, mint idáig, míg a többiekkel szemben, akik éppen a kérdésben érdekelve vannak, valamennyinek terhet az egész vonalon enyhíthik.

A miniszterelnök ezután rátért a második kérdésre: a *multak felszámolására*.

— Azt, hogy bebizonyítsuk jóakaratumat, hogy bebizonyítsuk lojalitásunkat szomszédainkkal szemben, hogy bebizonyítsuk békeszeretettünket: *készek vagyunk ezen a ponton bizonyos áldozatokat hozni*.

— Ami a harmadik kérdést, a *vegyes döntőbíróóságok ügyét*

illeti, bizonyára ez a kérdés az, amelynek a megoldása a legnehezebb: azoknak az igényeknek ügye, amelyeket Magyarország a békeszerződés 250. szakasza alapján támaszt szomszédaival szemben. A miniszterelnök itt részletesen megvilágította a 250. szakasz eredetét és kifejtette, hogy *Magyarországot ezen a ponton a békeszerződésben kivételben védelemben részesítették*, mert tekintetbe vették azt, hogy amíg Németország mindössze tizenkető, Bulgária pedig nyolc vagy kilenc, addig Magyarország 72 százalékát veszítette el területéből a békeszerződés következtében. Ebből a megfontolásból kiindulva, a békeszerződés mentesítette a lefoglalás alól az illető államoknak átengedett területeken a magyar állampolgárok javait és biztosította az illetők számára azt a jogot, hogy lefoglalás esetén keresettel fordulhassanak a békeszerződésben megszervezett vegyes döntőbíróóságokhoz. A helyzet már most az, — folytatta a miniszterelnök, — *hogy noha ez a szakasz benne van a szerződésben, a magyar állampolgárok és az optánok birtokaikat mégis lefoglalták és elkobozták. A magyar tulajdon minden formában elkobozást és felszámolást szenvedett azokon a területeken, amelyeket a szomszéd államoknak juttattak*. Rengeteg pör indult meg ilyen módon. Ez a kérdés egyuttal nagy gazdasági kérdés is Magyarországra nézve. Itt nem csupán az erdélyi nagybirtok forog szóban. Gazdasági kérdés ez Magyarországra nézve, még pedig igen fontos kérdés.

— Mit kértek tőlünk Párisban? *Azt, hogy vagy mondjunk le erről a szakaszról és engedjük meg, hogy a szomszéd államok azt tegyék, ami nekik tetszik, vagy pedig Magyarország fizesse meg azokat a károkat, amelyeket okoztak*. Véleményem szerint egyik ajánlat sem fogadható el. *Nem mondhatunk le a 250. szakaszról, mert lehetetlenség, hogy még a jövőre is kiszolgáltatassuk a magyar tulajdon az elkobozásoknak*. Ki van zárva, hogy akadjon magyar kormány, amely lemondana erről a védelemről, az egyedüli védelemről, amely a békeszerződésben Magyarország javára foglaltatik. *Másfelől miért nem vállalhatjuk mi e károk megfizetését?* Azt mondják, hogy a kártalanítás óriási teher volna a szomszéd államokra nézve. *De még óriásibb teher lenne az Magyarországra nézve, hiszen a három szomszéd-állam együttvéve legalább tízszer akkora teljesítőképességet képvisel, mint Magyarország, amely egyedül áll és kicsiny maradt*. És milyen címen adjon Magyarország kártalanítást olyan károkról, amelyeket nem Magyarország, hanem mások okoztak? Ez igazságtalanság volna. Ezért utasította vissza a magyar delegáció Párisban ezt a javaslatot.

— Másfelől mindenesetre az a szándékunk, hogy rendezzük ezeket a kérdéseket, ha lehet. Nem elvi alapon, mert az elvi kérdésben nem elegendhetünk, de megállapodhatunk pénzügyi alapon — és kizáróan csak pénzügyi alapon, — *azonban nem Magyarországnak kell ebben megállapodni, hanem az illető magánosoknak*. A magyar államnak nincs joga ahhoz, hogy megfosssa az illető magyar állampolgárokat ettől a joguktól. *Módjában áll azonban, hogy nekik azt a tanácsot adja, hogy kíséreljék meg a kiegyezést*. Meg is kísérelték Románia esetében. Nem is volt már nagy eltérés a két fél álláspontja között, de a tárgyalások megszakadtak. *Ismételtem, nem a magyar állam az, amely elegendhet ezekből az igényekből és nem a magyar állam az, amely megállapodhatik egy pénzügyi rendezésben*. A magyar állam nem szerepel mint fél ebben a kérdésben. *A félek a magánosok és a szomszédállamok*. Mi hajlandók vagyunk állampolgárainknak azt a tanácsot adni, hogy menjenek el addig a határig, ameddig lehet, mert ez az ő érdekük, mert ez érdeke az egész világnak, érdeke az értekezletnek és érdeke magának Magyarországnak. De ennél tovább nem mehetünk.

— Összefoglalom, amit mondtam: mit tehetünk és mit nem tehetünk? *Nem fizethetünk újabb jóvátételt. Nem mondhatunk le a döntőbíráskodás elvéről, amelyet a békeszerződés biztosított számunkra*. Nem mondhatunk le állampolgáraink érdekében. Nem fogadhatjuk el továbbá, hogy a magyar állam váljalja a magyar állampolgárok kártalanítását olyan cselekményekért, amelyeket nem Magyarország, hanem más államok követtek el. *És mit tehetünk? Bizonyos áldozatot hozhatunk a múlt felszámolása tekintetében*, — de természetesen csak abban az esetben, ha a velünk szemben lévő államok szintén készek áldozatokra. Másrészt azt a tanácsot adhatjuk állampolgárainknak, hogy lépjenek megállapodásra pénzügyi alapon a 250. szakasz alapján őket megillető igények tekintetében. Ha szükség van, támogatjuk őket ezen a ponton és mindent elkövetünk, hogy ezt a kérdést rendezhesik. *Ez minden, amit tehetünk*.

A miniszterelnök nyilatkozata igen mély hatást keltett a jelenlévő hírlapírókra és természetesen a világsajtó jelentőségéhez képest méltatta.

Az olasz trónörökös esküvője.

Január hó 8-án tartották meg fejedelmi pompával Rómában Umberto olasz trónörökös és Mária José belga királynő esküvőjét. Az esküvő napján egész Olaszországban állami ünnep volt. A hivatalokban, gyárakban szünetelt a munka s az üzletek egész nap zárva voltak. Egyik ünnepség a másikat követte, Róma lakossága már napokkal előtte reggeltől estig az utcán volt, hogy lássa az esküvőre érkező fejedelmi vendégek színpompás felvonulását.

Január 6-án hétfőn érkezett Rómába Albert belga király feleségével, Erzsébet királynéval, lányával, Mária José hercegnővel és a belga királyi hercegekkel. Albert király nejevel és Mária José hercegnővel együtt kedden délelőtt meglátogatta XI. Pius pápát. A vatikán bejáratánál a pápai gárda állott díszőrséget. A Szentséges Atya rendkívül melegen fogadta a belga vendégeket és szívélyesen gratulált Mária José hercegnőnek házasságához. A kihallgatás végén a pápa apostoli áldásban részesítette a királyi család tagjait. A belga királyi család ezután Gasparri bíboros államtitkárt látogatta meg. A kora délutáni órákban a bíboros-államtitkár a pápa megbízásából viszonzotta a látogatást a római királyi palotában. Kedden délután két óra körül kezdődött meg a királyi palota előtt az első felvonulás, amelyen az olasz tartományok és gyarmatok képviselői vettek részt. A festői díszmenetben valamenyi olasz gyarmat és tartomány küldöttségileg képviseltette magát s festői látvány volt, amint a közel négyezer főnyi tömeg, lelkesen éltetve az ifjú párt, elvonult a királyi palota előtt.

Umberto olasz trónörökös és Mária José hercegnő esküvője szerdán délelőtt tíz óra körül a királyi palota Pál kápolnájában történt meg. Az esketési szertartást Maffi pizai bíboros érsek végezte. Az esküvőn csak a két királyi család tagjai vettek részt, mivel a szűk kápolnába nem fért be a nagyszámu ünnepi közönség. A királyi palota előtt százezer főnyi embertömeg tolongott. Az esketési szertartás csendes misével kezdődött s mindössze fél óra hosszat tartott. A jegyesek esketésénél Maffi bíboros érsek azzal a kérdéssel fordult a jegyespárhoz, hogy akarnak-e egymás házastársai lenni? A jegyespár a kérdésre, a királyi szülők bejegyzése után, igennel válaszolt, majd utána Maffi bíboros érsek felolvasta az olasz házassági törvény szakaszait és házastársaknak nyilvánította a jegyespárt. Az esketési szertartás alatt négy sávoval herceg tartotta az ifjú pár felett kifeszítve a régi négysebzegletes selyemkendőt, amely alatt évszázadok óta esküsznek az olasz trónörökösök.

A házasságkötés után az ifjú pár a királyi palota erkélyéről

Umberto olasz trónörökös és felesége.

RHEUMÁS...?

Még ma rendelje meg

a törvényesen védett és orvosilag kipróbált CZAKÓ-féle Junó-szesz és Junó-kenőcs házi-szereket, amely rheuma, csúsz, köszvény, ischias, zsába és egyéb hasonló megbetegedéseknél biztosan és bámulatosan gyorsan használ, még összezsugorodott tagu egyéneknek is. Egy adag elegendő: együttesen ára P 11.— Használati utasítással. Szétküldés postán, utánvét mellett.

Isteni Gondviselés Gyógyszertár

Budapest, VI., Király-utca 88 D.

fogadta az összegyűlt tömeg hódolatát. Déli 12 órakor a fiatal pár a Vatikánba ment, ahol XI. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta a trónörökös és fiatal feleségét.

Umberto trónörökös esküvőjén a királyi udvarban nagy fogadóestély volt, amelyen több, mint hatezren vettek részt. A nagy tömeg elege a tróntermet és a palota folyosóit, úgy hogy időnként a folyosón valósággal életveszélyes volt a tolongás. A királyi palota felé vezető utvonalon a forgalom olyan nagy volt, hogy a rendőrség nem tudta fenntartani a rendet. Valóságos autótábor vette körül a palotát, amely minden forgalmat lehetetlenné tett. A palota dísztermében a vendégektől mozogni sem lehetett, s amikor Umberto trónörökös nejevel a tróntermbe lépett, alig tudtak utat nyitni számukra a trónemelőnyig. A kormányt Grandi külügyminiszter képviselte.

A magyar kormány nevében Vass József népjóléti és munkügyi miniszter intézett táviratot Mussolini olasz miniszterelnökhez. A táviratban a kormány szerencsekívánatait fejezte ki a trónörökös és a belga királyi hercegnő esküvője alkalmából.

A felsőház jókívánságait Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke tolmácsolta Grandi olasz külügyminiszterhez küldött sürgönyben.

Altáncs László a képviselőház elnöke Grandi olasz külügyminiszterhez sürgönyt intézett, amelyben a képviselőház nevében jókívánságait fejezte ki a trónörökös-pár esküvőjéhez.

Csütörtökön katonai díszszemle volt a trónörökös-pár tiszteletére, amelyen az olasz és belga királyi családon kívül József Ferenc királyi herceg nejevel, továbbá a jelenlévő külföldi uralkodók teljes számban jelentek meg. A díszszemlén huszonegyszer olasz katona vonult el az uralkodói emelvény előtt és háromszáz repülőgép elrúgta a levegőben.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az adórögzítés felülggését kéri.

Három éve, hogy a jövedelmi és vagyonadóztatásnál bevezették az adórögzítés rendszerét. Ennek az a lényege, hogy tízezer pengős adóköteles jövedelem és vagyon hátráig nem történik évről-évre adókievetés, hanem változatlan marad az adó. Jogában áll azonban az adózónak, amennyiben az adóalapok lényegesen megváltoznak, újból kivétést szorgalmaznia. A rögzítés az 1926. évi jövedelem- és vagyonadó alapján történt.

Annak idején a gazdák megnyugvással fogadták az adórögzítés bevezetését. Azóta azonban a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége leromlott. A terményárak lemorzsolódása, az állatárak kedvezőtlen áralakulása és általában az értékesítés számos nehézsége lényeges eltulodást idézett elő a jövedelmi adó alapjainál. Azoknál, kik számszerű vallomás alapján adóznak, az adóalapoknak ez a módosulása az adókievetés során számbavehető. A rögzítésnél, vagyis azoknál, akik rögzítés alapján adóznak, azonban más a helyzet, mert itt az adóalapnál mutatkozó eltulodások csak az adóalanyok kifejezett kérésére vehetők vizsgálat alá. A tapasztalás pedig azt mutatja, hogy a rögzítés alapján adózó kisebb jövedelmű emberek, a tájékozatlanabb gazdasági egzisztenciák nincsenek tisztában azzal a jogukkal, hogy a rögzített adó felülvizsgálatát kérhetik.

Ezeknek a körülményeknek számbavetele arra bírta az Országos Mezőgazdasági Kamarát, hogy előterjesztést tegyen a pénzügyi kormányzatnak, amelyben az adórögzítési rendszer időleges felülggését kéri. Az előterjesztés elsősorban arra utal, hogy a rögzítés bevezetése az 1926-os jövedelmi és vagyon-

adó alapján történt. Ezt a kivétést viszont nem annak a számbavételét eszközölték, hogy az adó rögzítve maradjon abban a feltevésben, hogy a következő évben új kivétés történik. Az így rögzített adóalap tehát nem tekinthető megfelelő alaposágu és gondosságu kivétés eredményének. De egyébként az utolsó három évben az egész vonalon oly mértékben romlott a mezőgazdaság jövedelmezősége, hogy ma már nem kielégítő az a lehetőség, hogy az egyes adózónak módja van a rögzített adó módosítását kérni. Ma már általános és átfogó intézkedés szükséges, amely módot ad az összes jövedelmi adóalapok új megállapítására.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara rámutat a pénzügyminiszterhez intézett előterjesztésében arra is, hogy számos más kivétési adósérelme van a gazdáknak, ami még orrosítást nem nyert. Kiemeli, hogy a kivétés, amely becslés alapján tudakolja a jövedelmet, hibás és hátrányos a gazdák szempont-

jából. Ma ugyanis az a helyzet, hogy ennek a becslési eljárásnak támpontjául egyfelől az átlagtermékek, másfelől a művelési költségek szolgálnak. A művelési költséget azonban a kivétel során nem mint fix tételt veszik számításba, hanem százalékos alapon. De hibája a kivétési eljárásnak az is, hogy nem a helyi terményárakat veszi figyelembe. Ez az ár pedig a kamarák adatszolgáltatása alapján vidékenként megállapítható volna. Hibás a fagykárrel kapcsolatos adómérséklés mai rendje is a kamara előterjesztései szerint. Itt ugyanis az a helyzet, hogy bizonyos nagyobb fagykár esetén elegendik a földadó egyharmadát és ugyanilyen százalékot lehet törölni a jövedelmi adóból is. Már pedig nyilvánvaló, hogy nagyobb fagykár esetén a gazda költségvetése több munkát és lényegesen kisebb, vagy semmi jövedelmet sem mutat. Fagykár esetén tehát a jövedelmi adó jóval nagyobb mértékben volna csökkentendő, mint ahogy ezt a mai szabályok elegendik.

Hogy áll a hosszulejáratu, törlesztéses kölcsön ügye?

Mi sem jellemzi szomorubban a magyar gazda súlyos helyzetét és mi sem igazolja jobban a nehéz adóságok fojtogató karmaiból való menekvés vágyát, mint az az ostrom, melyet a hosszulejáratu, törlesztéses kölcsön hírére a gazdatársadalom megindított az altruista pénzügyintézetek, a gazdatársadalmi szervezetek, a „Falu” Országos Földmivesszövetség központja és a Vasárnap szerkesztősége ellen.

A Vasárnap szerkesztőségének nincs sem ideje, sem módja arra, hogy a tájékoztatást, utbaigazítást, sőt támogatást kérő és sürgető levelek mindegyikére külön-külön válaszoljon. Éppen ezért a kölcsön-ügy jelenlegi állásáról a következőkben tájékoztatjuk valamennyi olvasónkat:

A svéd gyufa-kölcsön harmadik részlete — hatvanöt millió pengő — valóban rendelkezésre áll. A kormány ezt az összeget a mezőgazdaság rendelkezésére kívánja bocsátani, hosszulejáratu, kedvező kamatozásu, törlesztéses kölcsönök alakjában. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a mindennél fontosabb hágai jóvátételi értékeket itthon való előkészítése, majd az értékeket hoz-

szura nyult tárgyalásai teljes egészében lekötötték Bethlen István gróf miniszterelnök és Wekerle Sándor pénzügyminiszter idejét, a kölcsön feltételeinek megállapítása, továbbá a folyósítás megkezdésének időpontja bizonyos késedelmet szenvedett. Talán mondanunk sem kell, hogy e nagyjelentőségű kölcsön-ügy legelső sorban a miniszterelnök és a pénzügyminiszter döntése alá tartozik.

Annyit azonban máris közölhetünk, hogy e hosszulejáratu, törlesztéses kölcsönt a négy altruista pénzügyintézet, és pedig az Országos Központi Hitelszövetkezet (Budapest, V., Nádor-utca 22.); a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete (V., Géza-utca 2.); a Magyar Földhitelintézet (V., Bálvány-utca 7.); végül a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége (V., Nádor-utca 32.) fogja folyósítani. A kölcsön részletes feltételeiről és a folyósítás megkezdéséről a Vasárnap, természetesen nyomban tájékoztatni fogja olvasóit, amint ez nyilvánosságra kerül.

Véleményünk szerint egyébként a kölcsön folyósítása február és március hónapokban fog megtörténni.

Január hó 31-ig lehet felmondani a jövedelem- és vagyonadót.

A pénzügyi közigazgatás tehermentesítése és a kisadózók írásbeli beadványainak korlátozása céljából az adótörvények az adózókat két csoportba osztották, aszerint, amint a jövedelmük 10.000 P-n alul vagy felül van, illetőleg vagyonuk 150.000 pengőn aluli vagy felüli értékben volt jogerősen megállapítva.

A nagyadózókat, vagyis, akiknek jövedelmét az adóhatóságok jogerősen 10.000 pengőben vagy ennél magasabb összegben, vagyonát pedig 150.000 pengőben, vagy ennél nagyobb értékben állapították meg, minden évben február hó végéig adóbevallás adására kötelezik. A kisadózókat, vagyis, akiknek jövedelme a múlt évben (az adóhatóság által jogerősen megállapítva) 10.000 pengőn alul maradt, vagy vagyona nem érte el a 150.000 pengőt, a törvény felmenti az évenkénti adóbevallások elkészítésétől és az ezzel járó utánjárásoktól s elrendeli, hogy az előző évre, tehát jelen esetben az 1929. évre kivetett jövedelem, vagyon és általános kereseti adót az 1930. évre változatlanul áll kell írni, (ezt nevezik adórögzítésnek) de felmondást biztosított a törvény ugy az adózóknak, mint pedig a kincstárnak.

Ha normális gazdasági viszonyok lennének, a hiva-

talos statisztika adatai szerint, a jövedelemadót fizetők 94 százaléka, az általános kereseti adót fizetők 98.5 százaléka s a vagyonadót fizetők 99.6 százaléka mentesülne ezen adórögzítés által az évenkénti adókövetések terhe alól. Ezek a törvényes rendelkezések az adóhatóságok tehermentesítését elősegítének és nagy munka- és időmegtakarítást jelenténe nek ugy a közigazgatásra, mint az adózó polgárságra.

Azokban a gazdasági termények értékében beállott nagy árhanatlás, a rossz gazdasági viszonyok folytán a keresetek leromlása, tehermentesítést nem eredményezhet. Különösen a mezőgazdaságból eredő jövedelem legalább 20—30 százalékkal csökkent a múlt évben az 1928. évihez viszonyítva, az adósságok szaporodtak, ennek következtében minden gazda-adózónak saját érdekében jövedelem adóját fel kell mondania, mert aki nem mondja fel, az tulajdonátába kerül azokkal szemben, akik törvényben biztosított jogukkal élnek.

Az igazságos, arányos s a polgárság teherbíróképességét figyelembevevő adóztatás érdekében s a fentebb ismertetett eltulodások kiegyenlítése végett feltétlenül kívánatos a minden adózóra kiterjedő új adókövetés.

Szükséges volna, hogy az adózóknak törvényben biztosított felmondási joga minél szélesebb körben közhírré tévessék s így arról tudomást szerezhessen a legelhagyottabb falun, tanyán lakó adózó polgár is.

Az adórögzítésre és a felmondásra vonatkozó rendelkezések ismeretére, különösen a folyó évben van nagy szükség s ezért azokat az alábbiakban ismertetem.

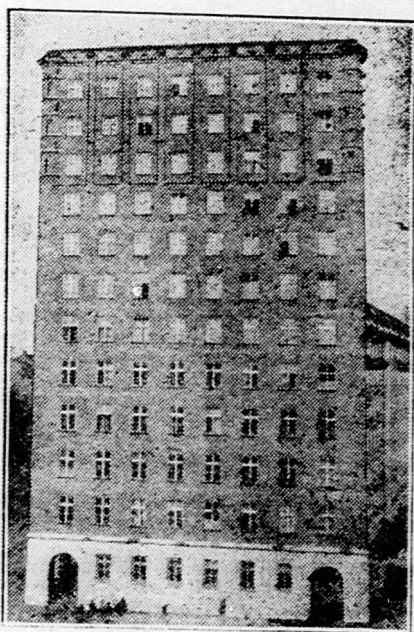
Az adórögzítés eseteit már előbb felsoroltam. Nem lehet az adóalapot változtatlanul fentartani (rögzíteni), hanem új kivetés útján kell azt megállapítani: a) ha a kivetés február hó végéig nem válik jogerőssé; b) ha az adókivetés nem teljes évi (12 hó), hanem csonka üzletév eredménye alapján történt; c) ha az adózó 1929. évben foglalkozást változtatott; d) ha az adóztatás helye a múlt évben megváltozott; e) s végül, ha az adóhivatal akár a kereseti, akár a jövedelemadó újbóli kivetése céljából bevallás nyújtására az adózót felhívja.

Ha az adózó jövedelmében változás áll elő, joga van úgy a kincstárnak, mint az adózónak új kivetést kérni. Míg azonban a pénzügyi hatóságok a felmondással március hó végéig lehetnek, addig az adózóknak az új megállapítást január hó végéig kell kérni. A jövedelem és vagyonaadónál, valamint az általános kereseti adónál az adóleszállításra indokul szolgálhat akár a jövedelemnek, akár a vagyonnak csökkenése, elemi kár, baleset, az előző évnél alacsonyabb értékesítési árak, vesztések, fióküzlet megszűnés, forgalom csökkenés stb., nemkülönbön azon körülmény is, hogy az adó már az 1929. évben is túlmagyas volt. A kérelmet annál a m. kir. adóhivatalnál kell beadni, melynek kerületében az adózó lakik.* A bélyegmentes kérelemhez szabályszerű bevallást kell mellékelni, mert a bevallási ív nélkül beadott kérelmet visszautasítják.

A visszautasító határozat ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet felelbezní, de csatolni kell a szabályszerűen kitöltött bevallást.

Az adók újbóli megállapítása iránt előterjesztett kérelmet, minden indokolás nélkül, február végéig vissza lehet vonni.

* A kérvénymintát e cikk írójának a Faluszövetség kiadásában megjelent *A Gazda adóterhei* című munkájában található az olvasó; a könyv ötven fillérért kapható a Faluszövetségnél.

Felsőkaroló Münchenben.

Bajorország fővárosában, Münchenben most épül az első felsőkaroló, mely tizenkét emelet magas. A város intézőségének műszaki osztályai nyerneket elhelyezést benne, ezért műszaki városházának nevezték el.

A pénzügyi hatóságok akkor mondhatják fel a kisadózók adóját s szólíthatják fel őket adóbevallás beadására, ha úgy találják, (rendszerint a forgalom emelkedéséből, vagy ingatlan vásárlásból következtetve), hogy a jövedelem vagy vagyon az 1929. évre hivatalosan megállapított összeget legalább husz százalékkal meghaladja. A kereseti adó felmondása esetén a jövedelmi és vagyonaadót újból kell kivetni, ez esetben a bevallást a jövedelem és vagyonaadóra is be kell adni.

Szepessy Mihály dr.

Kik és hogyan kaphatják meg a Háborus Emlékérmeket?

A kormányzó — mint ismeretes — múlt év májusában, a Hősök Emlékkövének leplezése napján, *Háborus Emlékérmeket* alapított, amelynek már kiadott alapszabályaihoz most utmutatás jelent meg.

A Háborus Emlékérem a háborúviselték és háboruban kitüntettek részére a kitüntetések kiegészítő része, a többiek részére, akik háboruban voltak ugyan, de kitüntetést szerezni nem volt alkalmuk, vagy a mögöttes országrészben tevőkeny-

kedtek a hadrakelt sereg javára, nyílt elismerése annak, hogy az elmúlt világháboruban ők is szereztek érdemeket az ország védelmében, kiki akár férfi, akár nő, a maga ereje, tehetsége szerint, azon a helyen, ahová őt a Haza állította.

A művészies és igen tetszetős kiállítású érem belső értékét jelzi, hogy azt Magyarország Kormányzója adományozza, aki maga is tulajdonosa az éremnek. A Háborus Emlékérem kötféle alakban készült. Kardokkal és a vitészégi éremszalaghoz hasonló.

56

ÉVE

Mauthner mag a legjobb!

Mauthner Ödön
magtermelő és magkereskedelmi ri.
BUDAPEST.

VII., ROTTENBILLER-U. 33. -- IV., KOSSUTH LAJOS-U. 4.
A Ferenciek templomával szemben.

Nagy képes főárjegyzék, növényárjegyzék és őszi árjegyzék ingyen és bérmentve.

Telefon: József 463-65.

Sürgöncim: MAUTHNEREK

de nemzeti színű szalagon azok számára, akik a világháború alatt tényleges katonai szolgálatot teljesítettek és kardok nélkül szintén nemzeti színű, de másféle szalagon azok számára, kik a háború alatt a forradalmakban és után, nem mint katonák fegyverrel, hanem más természetű munkálkodással, vagy áldozattal szolgálták országunk és népünk javát.

Mindazok, akik a kardos háborús emlékéremre jogosultak, zöld színű, a többiek pedig fehér színű kérvényúrlópon kérelmezhetik az Emlékérem adományozását.

Ezek a nyomtatványok az Országos Vitézi Széknél (Budapest) és a vármegyei székkapitányságoknál már most, január hó végével pedig minden dóhányrudában 10 filléért kaphatók. A kérvényeket a közszolgálatu alkalmazottak előjáró hivatali főnökük útján, a többi igényjogosult pedig, amennyiben községben laknak, a község, illetőleg a körjegyzőségek-nél, városokban a polgármesternél, Budapesten a kerületi előjáróságnál nyújtják be. A benyújtáskor, ha szükséges, a személyazonosságot igazolni kell, továbbá igazolni kell azt is, hogy a folyamodó milyen címen és minek az alapján kéri a Háborús Emlékéremet. Ennek módjára néve a kérvényúrlópon levő „Utasítás” bőséges felvilágosítást nyújt. A tényleges szolgálatban álló katonai egységekre vonatkozóan a honvédelmi miniszter külön intézkedett.

Az adományozás tényéről az illetékesek annak idején értesítést kapnak és az érem előállításai és kezelési költségeinek befizetése után az érmet kézhez kapják.

A Háborús Emlékéremért fizetendő összeg olyan alacsonyra van szabva, hogy azt minden igényjogosult könnyen megszerezheti. Az éremért tisztek és hasonló állásuak hat pengőt, legénységi és hasonló állományu egységek három pengőt, hadi-özevgyek és hadidírvák kétpengőt fizetnek. Más igényjogosultak 15 pengő befizetése mellett kaphatják meg.

A gomblyukban viselhető kisebbitett jelvény egy későbbi időpontban szintén kapható lesz; ezt természetesen csak azok vásárolhatják, akiknek a Háborús Emlékérem már tulajdonukban van.

Az Emlékérem költségeit a folyamodókra kellett hárítani, mert az ország pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy a sok százezret kitevő Emlékérem előállításai költségét a kincstár fedezze.

A Háborús Emlékérem kérvényezése és odaitétele körüli eljárás a lehető legegyszerűbb, ugyannyira, hogy minden kérelmező hosszas utánjárás és terjedelmes igazolás nélkül hozzájuthat. Mindazok, akiknek kételyük van, vagy felvilágosítást óhajtanak, forduljanak Budapesten az Országos Vitézi Szék „Háborús Emlékérem Irodá”-jához (I. Királyi VárpalotaI. alagsor 24/a), vagy Budapest Székesfőváros Vitézi Székkapitányságához, vidéken pedig a legközelebbi vármegyei székkapitánysághoz.

Mit tett Mussolini nyolc év alatt Szekeres László dr. előadása Nagy- kőrösön.

Érdekes és nagyszabású előadást tartott Nagy-kőrösön, január hó 11-én, este Szekeres László dr. „A fascista Itália és Magyarország” címmel. A városi népművelési bizottság meghívására.

A Pap-féle mozgósínház gyönyörű tennét zsufolóság megtöltötte a közönség, amelynek soraiban ott láttuk: Dézsd Kázmér polgármester vezetésével a városi tanácsot, a főgmánziúm, tanítóképző, polgári iskolák tanári karát, a város intelligenciáját, iparosait és a gazdaközönséget.

A népművelési előadást Bazsó Lajos ref. lelkész, népművelési gondnok vezette be, aki hazafias szavakkal reámutatott arra, hogy a nemzeteket naggyá csak fiainak összefogása és cselekvő készsége teszi, amely szakadatlanul dolgozik a hazáért.

Utána Szekeres László dr. tartotta meg előadását, amelyben tapasztalatai alapján bemutatta az olasz nemzeti élet vérből, hűsből való eleven embereinek és cselekedeteiknek portréját, úgy ahogy személyes érintkezés alapján évek hosszú sora óta megfigyelte és látta őket.

— A fascista forradalom nyolcadik esztendeje — mondotta — a tervbevett munkák olyan hatalmas eredményeket zárdott, amelyre az egész világ felfigyelt. Öt félémetes kérdést oldottak meg: A líra védelmé, a fascista alkotmány megteremtését, a gabonaháboru végét harcolását, a munkatörvény megalkotását, a fascista iskola és népművelés problémáját.

— A líra védelme szolgálatában befogták a nemzet összes termelő erőt és hogy sikerült biztosan alátámasztani, azt maga az ipar, kereskedelem is igazolja, amely Itáliában nyugodtan halad előre. A fascista alkotmány eltörölte a régi parlamenti életet és egy új törvényhozást teremtett meg, amelyet sokan talán a diktatura alkotmányának neveznek, új, szokatlan, vakmerő, eddig elképzelhetetlenek hitt intézkedései miatt. Mussolini szerint a parlamentarizmus mai formája kiégett és idejét multá. Az új fascista alkotmány értelmében a tavalyi évben már össze is hívták a kamarát és parlamentet. Az egyes foglalkozási ágak szindikátusokba és federációkba tömörültek. Ezekből nyolceszáztagú listát mutattak be a fascista nagytanácsnak, amelyből négyeszázat a nagytanács kiválasztott az új parlamentbe. Ez a cselekvő, munkás parlament nem temetője a régi-nek, hanem az új időkhöz való átigazítása, amely a fascista uralom tartósságát, zavartalan munkáját és szabadságát biztosítja. A gabonaháboru szintén igen jól végződött, mert míg 1928. július és december között a gabonabehozatal 11,160,020 mm. volt, addig 1929-ben ugyanezen időben márcsak 3,329,058 mm-t hoztak be. Ez beszédes bizonyítéka annak, hogy Mussolini mily céltudatosan és tervszerűen igyekszik fokozni Olaszország termelését, hogy így függetlenítse országának élelmezését más államok gazdasági politikájától és kénye-kedvétől. A munkatörvény (carta del Lavoro) negyedik pillére a fascizmusnak. Ez a munka szabadságlevele, mert a tőke és a munkás viszonyát úgy az állam, mint a két osztály javára rendezte, hogy a munkabér és a termelési élet lehetőségei biztos alapon fejlődjenek. A törvénytől a legelőbb harc oka a két osztály szembenállása volt. A tőke és a munkás örökös harcából született meg a munka törvénye, amely megvalósította mindazt, amit a szocializmus elfelejtett, kimondotta, hogy a munka társadalmi kötelesség, amelynek célja, nemcsak az, hogy a dolgozók jólétben éljenek, hanem az is, hogy a nemzeti hatalom kifejlődjék. Ez a munkatörvény erkölcsi alapja. A fascista iskola és népművelés úgy készíti elő az olasz ifjúságot jövő nagy hivatására, hogy ne vegye el tőle a fiatalok örömeit. A fascizmus itt is új utakon indult el és megteremtette azt az iskolát, amely a mindennapi életet tartja szem előtt, mert ebben az iskolában nemcsak magyaráznak és tanítanak, hanem a hit és akarat kulturáját teremtik meg, ami a nemzeteket naggyá teszi. Az iskolai nevelést kiegészíti a Dopolavoro intézményük, amely a magyar Faluszövetséghez hasonlóan a falusi tömegek szellemi és testi kiképzését igyekszik előmozdítani. Az olasz új kultúra most születik, amelynek legfontosabb feladata az ifjúság, a falu, a város és a nemzet megszervezése a fascizmus erkölcsi szellemében, amely célkitűzésének tengelyébe mindig a hazát állítja. A fascista Itália reafekszik az olasz földre, mert véleménye szerint a jövő újra a földművelő lesz. Mindent megtesznek tehát, hogy a földművelést minél jövedelmezőbbé tegyék, hogy növelhessék a dolgozó falusi milliók jólétét. Meg fogják csinálni azt, hogy az olasz föld minden olasznak megteremje a maga kenyérért.

— A magyar és olasz nép lelkének össze kell kapcsolódnia. Ez a fascista Olaszország felfogása. A magyar és olasz népek közös történelmi, kulturális és mártírsági emlékei vannak, amelyek nagy horderejűek és amelyeket lebecsülni nem lehet. Magyarország hasonlóan Itáliához, a boisevizmus legyőzésével megmutatta, hogy benső és értékes erői vannak. Ezeket az erőket azonban be kell fogni a nemzeti élet szolgálatába és szakadatlanul dolgozni nagy céljaink felé tekintve, úgy, mint Mussolini, aki már is beleírta nevét nemcsak a világtörténelembe, hanem a magyar történelembe is, amikor egy ötvenmillió nép ellen küzd a letipott magyar igazságért.

A nagyszabású előadást Itália meghódítása című három részből álló, hatalmas futófilm követte, amely után Bazsó Lajos népművelési gondnok megköszönte a Faluszövetségnek és Szekeres László dr. főtitkárnak értékes előadását.

A Faluszövetség legközelebbi előadását, január hó 18-án, szombaton Mezőtúrton tartja meg egy gazdagfűléssel kapcsolatosan.

Megjelent! A rheumás bajok gázkezelése

Irta: Dr. Engländer Árpád.

Rheumás betegeknek nélkülözhetetlen. Kapható a „Vasárnap” kiadóhivatalánál, Budapest, VIII., kerület, József-körút 5. sz. Ára: a pénz előzetes beküldése ellenében P 2.40, utánvétellel P 3.—

Miért emelkedett a rézgalic ára kilenc fillérrel?

A szőlőtermő vidékeken most ez a kérdés. Rágódnak rajta az emberek. Meghányják-vetik a rézgalic drágulását, mert sehogyse megy a fejükbe, hogy amikor a bor és buza ára erősen lefelé megy, a rézgalic ára pedig fölfelé sétál...

Köztudomású a magyar szőlőtermelők szomorú helyzete. Tele hordók, üres erszények. Sok kiadás, kevés a bevétel, most nem veszik a bort.

Egyszerűen nincs kelete, nem kell, pedig valamikor híres volt borunk a messze külföldön is! Királyi udvarok pincéiben féltő gonddal őrizték a bufelejtő, nótát termő tokajit, a dunántuli szilka és az alföldi homoki borokat, amelyeknek hírneve bejárta az egész föld kerékességét. Szüret táján jöttek az idegen vevők s vitték a magyar tőkék nedűjét messze országokba.

Hiába, jó idők voltak akkor, fogyott a bor, megélt a gazda, de megélt az a sok kapás ember is, aki most csak tengődik évről-évre szörnyű szegénységben. Milliárdos koldusok a magyar szőlőtermelők. Rengeteg a költség, a kiadás. A kapálás, ujtás, szénkéreg, rézgalic, mind pénzbe kerül.

A bor pedig ott áll a hordókban s várja a visszatérő vevőt, aki elviszi. De ez is ritka vendég lett. Mivel pénzt nem lát a borából a gazda, hát szép lassan elszegényedik, tönkre megy.

A magyar szőlőtermelő vidékek már a tönk szélén forognak, ahonnan csak az menti meg őket, hogy a magyar bornak újra visszaszerezzük elvesztett, régi piacát. Mert másképp a bortermelő vidékek megfulladnak boraikkal. Szomorúak a magyar pincesorok, mert olyan olcsó a bor, hogy a gazdának többre van, mint amennyit kap érte. De még így sem fogy.

Ehhez a nagy bajhoz, most egy újabb járult. Megdrágult a rézgalic ára az idei gazdasági évben. Kilenc fillérrel emelkedett kilónként a földmivelésügyi minisztérium rézgalice, amelyet a gazdák rendelkezésére bocsajtott. Elismerjük, hogy ez az emelés súlyosan érte a szőlőtermelő vidékeket. Erről járja most a beszéd mindenfelé. Sokan, első dühükben bizonyára még a minisztériumot is szidják, mert azt hiszik, hogy az drágította meg.

Mivel igen sok panaszos levelet kaptunk, amelyben arra kérnek, hogy követeljük a falu népe érdekében a rézgalic árának leszállítását, utána jártunk a dolognak, hogy meg tudjuk, ki a bűnös, ki a felelős a magyar szőlőtermelők újabb megterheléséért? Feleletünk egyszerű: az amerikai rézkartel, amely a világ réztermelésének 95%-át tartja kezében.

Egy pár statisztikai adat mindjárt megvilágítja, hogy nemcsak megcsontított hazánk, hanem még talán az egész Európa gazdasági összefogói sem tudnák a rézgalic árát irányítani; mert az Amerika kezében s zsebében van.

1927. őszén a réz egységára a newyorki tőzsdén métermázsánként 12 dollár volt. 1927. őszétől 1929. márciusáig 24 dollárra emelkedett fel. Márciustól 24 dollárról 18 dollárra esett vissza, ami még mindig 6 dollárral több, mint az 1927. esztendőké ára. Mivel pedig a rézgalic ára, mindíg a réz árától függ, a világ szőlőtermelői isszák meg az amerikai rézkirályok elhatározásainak levét.

A tavalyi esztendőben 71 fillérért kapták a szőlőtermelők a minisztérium kedvezményes rézgalicát, míg az idén 80 fillért kénytelenek fizetni, mert a földmivelési kormány is 80 fillér beszerzési áron tudta csak lekötöni azt a szükséges mennyiséget, amelynek szabadforgalmi ára 83-84 fillér körül forog.

A rézgalic árának leszállítását a minisztérium nem veheti keresztül egyszerűen azért, mert nem tőle, hanem az amerikaiaktól függ.

Ezek pedig valószínűleg nem sokat törődnek a magyar szőlőtermelők sanyaru helyzetével.

A földmivelési kormány még így is nagyon sokat segít a termelőknél, mert ráfizeti az esedékes időközi kamatokat. A gazdák — tudomásunk szerint — egy évi kamatmentes kölcsön formájában kapják a rézgalicot.

Éz utolsó fizetési határidő 1930 december 31. Mivel a kormány fizeti a rézgalic ára után a kamatokat, így érthető meg, hogy annak ára csak 80 fillér.

A kérdés azért fontos, mert februárban kezdik meg a kiosztását.

A földmivelési kormány a Mezőgazdák Szövetkezetét bízta meg a rézgalic kiosztásával a gazdák között. Ebből pedig az következik, hogy az árak alakulásába semmiképen sem folyik be sem a minisztérium, sem a Mezőgazdák Szövetkeze. Hogy a rézgalic ára felemelkedett, ezért egyedül az amerikai rézkartel felelős. Ott pedig más nem számít, csak az üzlet.

Megirtuk ezt az esetet azért, mert a szőlősgazdák között mozgalom akar megindulni a rézgalic árának leszállítására. A Nagykéti Gazdakör máris ilyen irányú értesítést küldött hozzánk.

De megirtuk azért is, mert meg vagyunk győződve arról, hogy soraink elolvasása után, meg fognak győződni szőlősgazdáink arról, hogy ki a bűnös, ki a felelős?

Ennek megállapítása pedig magától megadja a feleletet arra a kérdésre, hogy miért drágult meg a rézgalic kilója kilenc fillérrel. A magyar szőlőtermelők nagy szomorúságára.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A költségvetési év első öt hónapjának deficitje: 28.7 millió pengő.

A pénzügyminiszter az elmúlt héten közzétette az 1929. évi novemberől szóló negyvenegyedik számú jelentését. Eszerint novemberben az állami bevételek 92.4 millió pengőre rugnak, vagyis valamivel felülmúlják az előirányzott 92.2 millió pengőt. Az előző év — 1928 — novemberében a tényleges bevételek még 103.7 millió pengőt tettek.

A költségvetési év első öt hónapjának (1929. július-november) bevételi mérlege 388.2 millió pengő, tehát jóval alatta marad az előirányzott 401.5 millió pengőnek, valamint a megelőző költségvetési év azonos időszakában mutatkozott 422.6 millió pengős hozamnak. Ha az előirányzatnál így mutatkozó 13.3 millió pengős hiányhoz hozzászámítjuk még, hogy a költségvetési év első öt hónapjában a kiadások az előirányzott bevételeket 15.4 millió pengővel meghaladták, akkor kiderül, hogy 28.7 millió pengő az első öt hónap költségvetési deficitje.

Schandl Károly dr. nyilatkozata a gabonatárházakról.

Ismeretes, hogy a földmivelésügyi minisztérium legújabbán a szövetkezeti gabonarakarhálózat kiépítésével foglalkozik. Mayer János földmivelésügyi miniszter felszólította az Országos Központi Hitelösszevetkezetet, hogy a kérdés megoldására készítsen tervezetet és azt illetékes helyen nyújtsa be. Erre vonatkozóan Schandl Károly nyugalmazott földmivelésügyi államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója, egy nyilatkozatában közölte, hogy a tervezet már elkészült és a napokban benyújtják a földmivelésügyi miniszterhez. Schandl Károly rámutatott arra, hogy a szövetkezeti gabonarakarokat nem szabad összekapcsolni a gabonaközraktárakkal, mert olyan gabonaközraktár, amely közlegyek kiadásával és leszámlálásával foglalkozik, körülbelül huszonöt van az országban, míg szövetkezeti gabonarakarok ezidőszertint százötven működik. Ezek azonban

csak 10—15 vagon befogadóképességűek és működésük körülbelül 400 községre terjed ki. A földművelésügyi kormány most ezeket a községi gabonaraklákat akarja fokozatosan kiépíteni és mintegy négyezer szövetkezeti gabonarakár létesítésével 2500—3000 községet akar annak érdekében bevonni. A cél mindenképp az, hogy a legtávolabb eső falu legkisebb gazdaságja is megkapja gabonáját az utat, amely megfelel a budapesti tőzsdei áraknak. Így a kisebb gazdaság terméke is megbirja a világtörzsi versenyt. A szövetkezeti gabonaraklákat utján előteget akarnak juttatni a kis agrárregisztenciáknak, hogy ne kelljen termékeiket rögtön az aratás vagy a cséplés után sokszor áron alul piacra dobni. A szükséges fedezetről költségvetési uton a kormány gondoskodik, az egész raktárhálózat kiépítésében azonban nem fizet, hanem kockázatot és gondot jelent a szövetkezetek számára.

A tokaji mandátum sorsa.

Belpolitikai körökben az érdeklődés központjában a tokaji mandátum sorsa áll. A tokaji választókerületben a központi választmány január hó 22-re tüzte ki a választást, melyre az Egységspárt nem állított hivatalos jelöltet. A kerületben már hetekkel ezelőtt erős választási harc indult meg. Különböző pártállású jelöltek igyekeznek összehozni a megfelelő számú ajánlást, hogy résztvehessenek a választásban. A két legerősebb jelölt az eddigi jelek szerint Lázár Miklós fővárosi bizottsági tag, lapszerkesztő, aki kisebbségi és Fenjő Miksa, a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója, aki pártonkívüli programmal lépett fel.

A választás előreláthatólag kettejük közt fog eldőlni.

Bethlen István gróf üdvözlése.

Az ország mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi kamarái e sorsdöntő órákban a következő táviratot küldötték Hágába, Bethlen István gróf miniszterelnöknek:

„A mely hazafiai aggodás elfogódottságával és az érzelmi tökéletes egybeforrottságával, emellett egyszersmind lépésről-lépésre és szóról-szóra caodlattal és lelkesedéssel kíséri Magyarországi gazdasági érdekeltsége Excellenciád bajnoki küzdelmét hazánk jövődjéért. Fogadják Nagyméltóságod a mai sorsdöntő nap óráiban itthon lévő honfitársainak biztató és szívből fakadó üdvözlését. Évezredek területének kétharmadát elvesztett országunkban a mindennapi betevő falatért élet-halálküzdelmet vívó közgazdasági életünk összeroppanás nélkül nem bír el újabb terheket. Az isteni igazságon és a jóakaratu emberi megértésben vetett hittel reméljük, hogy a nemzetek békés együttműködésének megeremelésén járadozó nagyhatalmak nem adják hozzájárulásukat a világháború legsúlyosabb sebesülte szenvedése fokozásához. Bizunk a Gondviselésben, hogy Nagyméltóságod páratlan hősi küzdelmét sikerrel dídja meg.“

A táviratot az Országos Mezőgazdasági Kamara, továbbá a Kereskedelmi Kamara vezetői írták alá.

Tolna vármegye törvényhatósági bizottsága Jankó Ágoston főispán elnökelével rendkívüli közgyűlést tartott. Napirend előtt Jozsits Imre pápal prelátus, bizottsági tag, emelkedett hangú beszédben emlékezett meg a magyar érdekekért Hágában küzdő Bethlen István gróf miniszterelnök munkásságáról. A közgyűlés táviratban üdvözölte a miniszterelnököt és arra kérte, hogy a nemzet ragaszkodó szeretetéből és bizalmából merítsen erőt honmentő munkájához.

A vagyontalan betegek ápolása.

A kormány tagjai az egyik régebbi minisztertanácson, amelyen a költségvetés összeállításáról tárgyaltak, elhatározták, hogy az egyes tárcák költségvetését öt százalékkal csökkentik. Természetesen ez a határozat egyformán vonatkozott minden tárcára, így történt aztán, hogy a népjóléti minisztérium a kiadási tételeknek öt százalékkal való csökkentésekor kénytelen volt azt az összeget is csökkenteni, mely a vagyontalan betegek kórházi ellátását fedezte. Az egyes vármegyék és városok, amikor értesültek erről a határozatról, részben feliratok, részben küldöttségek útján arra kérték a népjóléti miniszterter, hogy változtassa meg rendelkezését, mert az utóbbi években történt kórházépítések és kibővítések folytán sokkal több beteget gondoznak, így azok ellátására még az az összeg sem volna elegendő, mely eredeti állapotában, tehát az öt százalékos levonás nélkül, volt a költségvetésbe állítva. Ebben a kérdésben legutóbb Dréhr Imre népjóléti államtitkárnál értekezlet volt, amelynek során igyekeztek megtalálni azt a módot, mely lehetővé tenné, hogy a betegeket ne féljék gyógyult állapotban bocsádk el, hanem normális mederben folytathassák tovább a betegápolást.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A len természetéről.

Irta: Villax Ödön.

Okszerű növénytermesztésünk egyik sarokpontja, hogy változatossá tegyük növénytermesztésünket. Termesztünk többféle növényt s így, ha egyik-másik növényre az időjárás vagy értékesítés kedvezőtlenebb is, kárpótolhatjuk a veszteséget másfajta növény kedvezőbb termésével vagy jobb értékesítési lehetőségével. Ma, amikor főterményeink, a kalászosoknak ára oly hihetetlenül alacsony, különösen előtérbe vonul a kérdés, nem lenne-e előnyös másfajta, nagyobb jövedelmet adó növények termesztésével is kísérletet tennünk. Ilyen növénynek ígérkezik a többek közt a len is.

Tulzott reményeket nem szabad azonban a len termesztéséhez fűzni, miért is helytelen volna egyszerre nagyobb arányokban e növényt termeszteni. A leghelyesebb lesz, ha először csak 1—2 kat. holdon teszünk kísérletet s állapítjuk meg a lentermesztés jövedelmező voltát. Különösen ügyeljünk azonban arra, hogy értékesítéséről lehetőleg előre gondoskodjunk. A legcélsebb lesz, ha valamely lenfeldolgozó gyárral előre megállapodunk, amikor a legtöbb esetben a gyár adja a magot s viszont a gyár kötelezi is magát, hogy termésünket egy előre meghatározott árért átvézi.

Kis üzemben s gyárral történő szerződés esetén a termesztés rendszerint akként történik, hogy a len a magtermesztés mellett egyszersmind kielégítő rostot is adjon. Az aratás ebben az esetben kézzel való kinyívással történik s a rostot a magtokkal együtt kis kérékbe kötve suly szerint adjuk át. Nem kell tehát a csépléssel vesződnünk.

Ha lent valóban jövedelmezően akarunk termeszteni, akkor ügyeljünk arra, hogy a len számára táplálóanyagokban gazdag, de nem frissen istállótrágyázott olyan táblarészt jelöljük ki, amely legkevésbé gyomos. Nagyon buja talajon vagy sziken, továbbá sovány homokon lent sikerrel termeszteni nem lehet. Igen ajánlatos lesz a vetés előtt kat. holdankint 150—200 kg. szuperfoszfátnak a kiszórása is, mellyel nemcsak a magtermék fokozzuk, de nagy mértékben megakadályozhatjuk, hogy lenünk megdőljön s így azt a gyáros II-od, vagy III-od osztályúnak minősítse.

A len vetése március-április havában történhetik. Ha a fenti módszer szerint termesztjük a lent, vagyis ha a magtermesztést a koró termesztésével akarjuk összeegyeztetni, akkor a sorsátvolság 12 cm. és a vetőmagmennyiség kat. holdankint 80—100 kg. legyen. Kevesebb magot ne

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzéket.

vessünk, mert kevés tömeget nyerünk s ebben az esetben a gyomok hamar urrá lehetnek vetésünkön. A további munkálat a tábla gyakrabbi gyomlálásából áll; a gyomok ugyanis a lenben hamar előre törnek s elnyomják vetésünket.

Az aratás akkor történik, amikor a szár és a magtokok megbarnultak s a mag a tokban zörögni kezd. Az egyes gyengébben érett tokok a táblán kis (8—10 kg.-os) kékébe kötve jól utána érnek. Mihelyt kiszáradtak anynyira a kékék, hogy penészesedéstől nem kell tartanunk, igyekezzünk azt a gyárnak mielőbb leszállítani, vagy ha ez nem lehetséges, hordjuk a kékéket pajtába vagy asztalra s szalmával takarjuk le, nehogy az eső, szél kárt okozzon azokban. Mind az aratásnál, mind pedig a hordásnál ügyeljünk arra, hogy a szárok össze ne kuszálódjanak s a felkötés is akként történjék, hogy a magtokok mind egy irányban legyenek.

A termés összesen, vagyis együttvéve a kóro és mag súlyát, kat. holdankint 15—20 q-a szokott lenni, de felmehet ez 25, sőt még ennél is több q-ra. Ezen az alapon számíthatunk, vajjon érdemes lesz-e lent termesztetni, tekintetbe véve a gyár által ígért q-inti árat. Tavaly 14 pengő körüli áron vették át a gyárak a len q-ját.

Az aluminiumból készült főzőedény használatáról és tisztításáról.

Irta: Szanyi István kir. fővegység.

Ki nem játszott gyermekkorában homokkal, agyaggal? Nedves agyagból házat, töltést, edényeket stb. készíteni a gyermekkor kedves szórakozásai közé tartozik. Meg is szárogattuk a napon e figurákat, sőt még ki is égettük azokat. Sok gyermeket a példa, de másokat a életien, vagy az emberi elme kutató, fürkésző mivolta vezeti rá az agyagipar eme játékszerű művelésére. Az ősember is véletlenül, játszva jutott rá az agyag megmunkálhatóságára. A játékból lassanként szükségletek kielégítése, majd ipar és művészet lett. Hogy az emberiség mily régóta készíti és használja az agyagedényeket, arról a különböző régészeti ásatások leletei tanuskodnak.

A természetnek csodálatos játéka, hogy éppen az

agyagból, a cserép és porcellán-edény alapanyagából állítható elő az alumínium-fém.* Az alumínium-fém ezüstfehér színű, könnyű (a víznél csak körülbelül két és fél-szer nehezebb), jól nyújtható és munkálható. Igen előnyös tulajdonsága, hogy a levegőn nem rozsdásodik, szép színe és fénye nem változik. Ezen jó tulajdonságai miatt széleskörű alkalmazásra talál, disztárgyakat, edényeket stb. készítenek belőle.

Főzőedény és tejesedény előállítására alkalmas mindazon anyag, mely hő, víz, ételneműek hatására alak- és anyagváltozást nem szenved, a folyadékot nem eresztí át és belőle a víz, ételek, fűszerek stb. semmit, de főleg mérgező hatású anyagokat nem oldanak ki. Gazdasági szempontból előnyös még a kevésbé törekeny és a jó meleget átvevő anyag. Ez utóbbi tulajdonságu edényben való főzés kevesebb tüzelő fogyasztással jár.

A cserép, porcellán, kőedény törekeny és rossz melegátvevő. A vas rozsdásodik, a zománcos vasedény hamar leütődik. A réz és nikkal edények drágák és a savanyu ételek belőlük mérgező hatású anyagokat oldanak ki. A fémek közül a jelenben főzőedény készítésére legalkalmasabb az alumínium.

Sokoldalú kísérlet történt arra nézve, hogy az alumínium-edényben való főzés nem jár-e valami kellemetlen következményekkel. Az összes kísérletek eredménye az volt, hogy az alumínium-edény igen jól használható főzésre, sütésre.

Igen vigyázni kell azonban az alumínium-edény tisztításánál. Az alumíniumot ugyanis a lug megtámadja, feloldja. Ezért az alumínium-edényt csak meleg vízben szabad elmosni, finom homokkal surolni. Semmiesetre sem szabad az alumínium-edényt szódás, lugos, marószódás vízben mosni, még fahamuval sem sikálni, mert ez esetben az edény igen hamar kilyukad. Igen jól lehet még az alumínium-edényeket a kereskedésben kapható úgynevezett alumínium-pasztákkal is tisztítani.

Az alumínium-edény használata a főzésre semminemű kárral nem jár. Gondosan tisztítva (nem szódával, sem luggal, de fahamuval sem) igen sokáig disze lehet konyháknak.

*) Ma az alumíniumot a bauxit nevű ásványból gyártják.

Törvényes vadászati tilalmi idő.

A vad neve	Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szept.	Október	November	December
Szarvasbika												
Szarvas tehén és borjú												
Dámbika												
Dámtehén, dámborjú												
Ózbak												
Ózsuta és ózgidá												
Nyul												
Fácán												
Fogoly (fűrj, haris)												
Tuzokkakas												
Császármadár												
Siket és nyirfajd kakas												
Vizimadár												
Erdei szalonka												

A fekete vonal a tilalmi időt jelenti; félvonal annyit jelent, hogy a hónap felében tilos a vadászat. Az üres tér annyit jelent, hogy a vadászat szabad.

Minden időben tilos a vadászat: európai bölényre, zergegídára, muflonjuh és bányára; siket-, nyirfajd- és tuzoktojóra, éneklő madarakra, kőcsagrá, üstökősgémre, vadpulykára, reznek tuzokra, kanalas gémre, batlára, bibircé, kővércsére, baglyokra, sirályra. A házilagalmatlovése is tilos.

Az istállópróba.

Irta: Dworak Lajos dr.

A kisgazda jövedelmének egyik fő forrását télen a tej értékesítése képezi. Ha azonban áruját piaca viszi, gyakran megtörténik, hogy a piacon hatósági közegek, akik a élelmiszerek jószágának ellenőrzésével vannak megbízva, mintát vesznek a tejből abból a célból, hogy megvizsgálják, vajjon a tej megfelel-e a törvényben és rendeletekben előirt követelményeknek, nincs-e az hamisítva? Az idevonatkozó rendelet ugyanis előírja, hogy a forgalomba hozott tej zsirtartalma nem lehet kisebb 3.3%-nál, ha pedig kisebb, akkor az edényen, tartályon azt jelezni kell, különben meg nem felelnek (hamisított-nak) nyilvánul.

Azonban sokszor megtörténik, hogy gyenge tejet hozunk a piacra anélkül, hogy tudnánk róla. Gyenge lesz a tej, ha a tehén ujborjas vagy rosszul fejtük ki a tejet vagy gyenge tejet adó marháink vannak stb., esetleg tudtunk nélkül hamisították (főlőzték a tejet a háziak. A vizsgálat sok esetben nem tudja megállapítani azt, hogy a tej eredettől fogva gyenge-e, vagy mesterségesen gyengítették-e a zsír lefőlézésével, mégis az ilyen tej meg nem felelnek fog minősülni, ami azután kihágásszámba megy. Ha tudjuk, hogy a tejjel szándékos hamisítás nem történt, akkor abból a célból, hogy jóhiszeműségünket igazoljuk, de további kellemetlenségeket is elkerüljünk, istállópróbát tartunk. Sajnos, a köztudatba még nem ment át az istállópróba jelentősége, pedig ugyszólván ingyen van. Adott esetekben jó hírünk romlásának, pénzbüntetéseknél stb. vehetjük vele elejét.

Istállópróba vétele céljából mindjárt a piacon történt mintavétel után következő napon (tehát minél előbb) két községi előjárásági tag (bíró, jegyző, esküdt stb.) jelenlétében kifejtjük azokat a teheneket, melyek tejtét előtte való napon picara vittük. A fejés ugyanabban az időpontban történik, mint amilyen fejsébből (rendszerint a reggeliből) származott a piacra vitt tej. Nagyon fontos az, hogy a tehenet egészen kifejtjük. Ha a tejet több állattól kapjuk, akkor az egyes tejeiket összekeverjük és a keverékből fél literes üveget töltünk meg. Az üvegbe patikában kapható 2—3 csepp formalint öntünk, hogy a tej meg ne alvadjon. Ezt nem szabad elmulasztanunk. Az üveget azután lepecsételjük. A mintavételről jegyzőkönyvet veszünk fel, melyben a hatósági közegek igazolják, hogy az üvegben levő tej megadott időpontban előtűk szabályszerűen lett kifejtve és az a tulajdonos tehenétől származik. A jegyzőkönyvet keltelt ellátva a tulajdonos és a hatósági közegek aláírják és ugyanazzal a pecséttel látják el, mint amilyennel az üveget lezárták. Majd a kész istállópróbát a jegyzőkönyvvel együtt az illetékes vegyvizsgáló állomásnak elküldik. A vegyvizsgáló állomás megvizsgálja az istállópróbát és minőségét összehasonlítja a piacon vett tejmintá tejjével. Ha az eredmény egyező, ami gyakori eset, akkor minden további eljárás megszűnik, mert be van igazolva a tej természetes minősége, az t. i., hogy a piacra vitt tejnél jobb tejet az állat nem ad és a tej gyengesége nem a mi hibánk. Ha azonban az istállópróba teje jobb, akkor ez azt igazolja, hogy a piacra vitt tejjel akár szándékosan, akár tudtunkon kívül valami történt, a piacra vitt tej meg nem felel minőségű volt. Éppen ezért istállópróbát csak

akkor tartunk, ha biztosak vagyunk afelől, hogy az istállópróba megtartása esetén sem kaphatunk jobb tejet, mint az előtte való napokon.

Apró jó tanácsok.

A tej minőségének javítása. (Öt előadás, kiadta az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejjelgazdasági bizottsága. Budapest, 1929. Megrendelhető a „Patria” könyvkereskedésében. Bolti ára 1.50 P.) A jó minőségű tej termelése nemcsak a fogyasztóknak, hanem nagy mértékben a gazdáknak is érdeke, mert csak akkor remélhető a fogyasztás fokozódása, különösen pedig a kivitel fellendülése. Ezért kell örömmel üdvözölni az OMGE tejjelgazdasági bizottságának azt a kezdeményezését, amellyel a magyar gazdák figyelmét ráirányította a tejtermelés minőségi kérdéseire és a legkiválóbb szakemberek bevonásával sorozatos előadásokban ismertette az összes, e téren figyelembe jövő körülményeket. Weiser István dr. „A tej kémiaja és biológiaja” című előadásában a jóminőségű tej kivánatos összetételét és az egyes alkotórészeket ismertette, Gratz Ottó dr. előadásában a tejtermelés és kezelés bakteriológiájával és higiénijával foglalkozott, Hunkár Béla dr. a budapesti tejjelátvitel terén szerzett tapasztalatait ismertette, Gencser Béla pedig „A tejértékesítésnek és a közfogyasztásra kerülő tej ellenőrzésének időszerű kérdései” című előadásában jóformán az összes a tejforgalom terén fennálló hibákra kitért és foglalkozott elhárításuknak módjaival. Végül Gerlei Lajos a tej minőség javításával kapcsolatosan a tejkereskedelem és ipar kívánásait fejtette ki. Mindezeknek az előadásoknak a szövegét az OMGE tejjelgazdasági bizottsága esinos kiállítású kis könyvben kiadta és ennek igen olcsó árával lehetővé tette azt, hogy bármelyik gazda vagy kereskedő megszerezhesse. A könyv előszavában Inkey Pál báró, az OMGE tejjelgazdasági bizottságának elnöke mutat rá világos érvekkel a tejtermelés minőségi kérdésének fokozódó jelentőségére. A munka tanulmányozását nagyon ajánljuk mindenkinek, mert a tej minőségi javítása egyike a legidőszerűbb és legfontosabb gazdasági feladatoknak.

A zajos erjedés után töltjük fel új borainkat, mert különben — különösen a gyengébb borok — könnyen megecetesednek.

A szárazon álló teheneknek adjunk jó szénán kívül fejünkint 3 kgr. abrakot, melyben 1 kgr. olajpogácsa vagy hüvelyesdarag legyen. Így jól kitögyelnek a tehenek és bő tejvellesel fogják ellés után a nekik nyújtott takarmányt megfizetni.

A gyümölcsfákról szedjük le a fonyadatan függve maradt leveleket és összezaszalódott gyümölcsöt, mert ezeken sok káros hernyó és veszedelmes penszengomba telel át. A leszedett levelek és „mumiák” elégetendők!

A kávétejsziben 16, a habtejsziben 30 százalék zsírnak kell lenni. A (savanyu) tejfőll tartalmazzon legalább 16 százalék zsírt és kb. 30—38 fokra savanyodott legyen.

Ha szavatossági hibát (lényeges és rejtett hibát) veszlünk észre a vett állaton, kérjünk egy állatorvostól azonnal látvelet és haladéktalanul értesítsük az eladót. Ha lónál 2 héten belül keheességet, takonykört, vagy butacsírát, 30 napon belül havivakságot, szarvasmarhán 30 napon belül gümökört, juhón 8 napon belül himlőt, két héten belül rühöt, 30 napon belül mételykört vagy tudóférgességet, sertésnél 3 napon belül orbáncot, 5 napon belül vézst, 30 napon belül borsókakört állapít meg az állatorvos, akkor az eladónak minden további nélkül vissza kell venni. Más betegségek esetében azonban a vevőnek be kell bizonyítani, hogy a betegség csirája már a vételkor az állatban volt s nem azóta szerezte a betegséget.

A vemhes kancát ne tartunk állandóan az istállóban, mert így gyenge lesz a csikó és nehezen szül a kanca. Az ellés napjaig naponta 2 óra folyásig járjon könnyű igában, vagy jártassuk ennyi ideig lépésben.

Rádió Szaktanácsadó!

Előfizetőinknek és állandó olvasóinknak

Rádiókészülékek, alkatrészek

Rádió Szaktanácsadó!

beszerzésénél segítségére ohajtunk lenni.

Felkérjük tehát mindazokat, akiknek rádiókészülékre vagy alkatrésze van szükségük, hogy saját érdekében keressenek fel bennünket levélben és mi minden **szükséges felvilágosítást díjmentesen meg fogunk adni**, esetleg a beszerzést is, költség felszámítása nélkül eszközöljük.

Ebben az ügyben kérjük a levelezést a „**Vasárnap**” Rádió Szaktanácsadó, Bpest, VIII., József-körut 5, címre intézni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Tejüzemvezetők vizsgálja a magyaróvári akadémián.

A földművelésügyi miniszter gyakorlati szakemberek részére, akik három liter napi tejfogyalmat meghaladó üzemben (esetleg többhelyütt is) alaki képzés nélkül legutóbb öt év óta mint felelős üzemvezetők működtek, kivételesen, e legutolsó alkalommal, módot kíván nyújtani arra, hogy a magyaróvári felsőbb tejjgazdasági és tejipari szaktanfolyam tanári testülete előtt — a tanfolyam lehallgatása nélkül — szaktudásukat igazolhassák. Akik szaktudásukat fenti módon igazolni és erről bizonyítványt kapni óhajtanak, úgy azok a földművelésügyi miniszterhez címzett, kellőképpen felszerelt kérvényeiket legkésőbb 1930. január 31-ig a magyaróvári felsőbb tejjgazdasági és tejipari szaktanfolyam igazgatóságánál nyújtják be. A vizsgát 1930. májusban a magyaróvári gazdasági akadémián tartják meg. A jelentkezőknek vizsgadíj címén 200 pengő kell befizetni. Közlebbi felvilágosításokat a magyaróvári felsőbb tejjgazdasági és tejipari szaktanfolyam igazgatósága ad.

Felár nélkül kaphatnak a gazdák vetőburgonyát.

A földművelésügyi minisztérium burgonyatermelési hivatala a tavasszal nagyobb mennyiségű burgonyát fog vagontelekekben vetési célra kiadni. A nagy- és közgazdaságok, vagy a termésselől másfélszeres mennyiség visszaadási kötelezettsége, vagy a kiadott anyag árának felévi kamatmentes hitelezése mellett, a kistermelők pedig költségenként, vagy gazdakörönként összeállva, felmérésküli kedvezményes áron kaphatnak vetőburgonyát.

Üveg helyett papirospan szállítják a tejet.

Az egyik budapesti tejvállalat elhatározta, hogy külföldi mintára, üvegek helyett papíropalackokban fogja szállítani a tejet. Külföldön állítólag a papíropalackok bevéltak. A papíropalackok csakakap-alaknak, magasságuk husz centiméter, anyaguk meglehetősen vastag és fehérített szulfitecellulózsból készülnek.

Újabb traktorkezelői tanfolyam Győrött.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara (Győr), újabb alkalmat óhajt adni az érdekelteknek a traktor kezelésének elsajátítására, miért is február hóban, de később meghatározandó időben Győrött, a m. kir. Állami Fa- és Fémipari szakiskolában traktorkezelői tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyammal kapcsolatban a magtisztító és cséplőgépek kezelésére is kioktatják a résztvevőket. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18-ik életévét betöltött egyén, aki a traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek kezelésére, vagy vezetésére kíván foglalkozni; ezek közül elsősorban a mezőgazdasági traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg már eddig is tényleges alkalmazásban álló mezőgazdasági traktorkezelők vételnek elsősorban figyelembe. A tanfolyamra már most lehet jelentkezni személyesen, vagy írásban, 15 pengő beíratási és tandíj egyidejű beküldése, vagy a kamara pénztárába történő személyes befizetése mellett. (Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara, Győr, Bissingert-sétány 32. sz.) Lakásról és ellátásról a tanfolyamon résztvevők maguk tartoznak gondoskodni, a lakás és ellátáshoz jutás megkönnyítése céljából a kamara igazgatósága a tanfolyamon résztvevőknek segítségére igyekszik lenni.

Adóügyi előadás a kiskunhalasi gazdasági egyesületben.

Szepessy Mihály dr. az Adózók lapja szerkesztője, aki a a rádióban tartott előadásaiival és a gazda adóterhei című munkájával a gazdaközönség elismerését kiérdemelte, a gazdasági egyesület felkérésére folyó hó 12-én, vasárnap Kiskunhalason előadást tartott. Az előadás alkalmával a város közgyűlési termét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Az előadó ismertette az adórögzítési eljárást és a felmondási eseteket, valamint utmutatást adott a jövedelem, vagyon és általános kereseti adó helyes bevallásához. Az előadás a közönség mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatta s a végén Szepessy Mihály dr. a közönség kérdéseire utbaigazításokkal szolgált.

Háromévi halasztást kérnek a hevesi gazdák a fagykárkölesön visszafizetésére.

A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület Borhy György felsőházi tag elnöklésével legutóbb közgyűlést tartott. Balogh István titkár bejelentette jelentését, amely különösen a he-

vesmegyei gazdákat ért fagykár és más elemi esapások súlyos következményeivel, az egész magyar mezőgazdaságot sújtó értékesítési válsággal, továbbá a mezőgazdaság hitelkérdéseivel foglalkozott. A közgyűlés Szigeti Pál, Gosztonyi Andor, Klár Jenő, Györffy Kálmán és Wilmann Gyula felszólalása után egyhangulag magáévá tette a jelentést és elhatározta azt is, hogy a fagykárosultak részére engedélyezett és 1930 október 1-ig terményben visszafizetendő kölcsönnek három év alatt pénzben történő visszafizetésére kér engedélyt a kormánytól. Elhatározta a közgyűlés, hogy március 14-én Gyöngyösön állatdíjazást és bikavásárt tart.

Hoyos Miksa gróf lemondott a kaposvári gazdakamara elnöki tisztségéről.

Hoyos Miksa grófot, aki megalakulása óta elnöke az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamarának, a múlt évben az Országos Mezőgazdasági Kamara is elnökévé választotta. Hoyos Miksa most bejelentette az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara vezetőségének, hogy a kamara elnöki tisztségéről lemond, mert két elnökség kötelezettségeinek ellátására képtelen lenne. Ezért csak az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöki állását tartja meg.

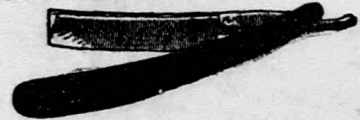
Mennyi mezőgazdasági terményt szállított 1929-ben Nagykovács és a külföldi piacokra?

Most tették közzé Nagykovács 1929. évi exportjának hiteles statisztikáját. E szerint a salátacsoport 343 vagonot tett és ebből 204 vagon Bécs vett föl. A többi szállítmány Budapestre és Németországba ment. Nagyon sok uborka ment Prágába és egyéb cseh piacokra is. Az uborkakivitel 1162 vagon volt. Jelentős kivittelt bonnyított le Nagykovács álmában és körtében. Összes kivitele ezekben a gyümölcsfajtákban 550 vagon volt, főként Ausztriába és Németországba. A szilvakivitel 617 vagonot tett ki és a legnagyobb mennyiség Csehországba és Lengyelországba ment, de sokat vett föl London is. A legnagyobb emelkedést a szőlőkivitel mutatja és hosszú évek óta nem volt olyan nagyarányú szállítás szőlőből, mint az elmúlt évben. Ausztrián kívül legtöbb szőlő Lengyelországba és Csehországba ment. A teljes szőlőexport 287 vagonot tett ki. A dinnyekivitel 88 vagon volt. Barackból 43 vagon, meggyből 27, babból 30, borsóból ugyancsak 30, kekváposztából 13, cseresznyéből 6, zöldborsóból 12, paradicsomból 5, vágott baromfiból 50, tojásból 3 és friss sertéshusból 21 vagon ment ki külföldre és részben hazai piacokra.

Károlyi Mihály gyászos amerikai szereplése. Károlyi Mihály, az őszirózsás forradalom levitézlett vezére, most amerikai körutra indult, amelyen folytatni akarta Magyarország ellen megindított uszító hadjáratát. Január hó 8-án Newyorkban tartott előadást, amely azonban üres padsorok előtt hangzott el. Az előadáson jelen volt Lewis Sinclair világhírű amerikai író is, aki megkérdezte Károlyit, hogy van-e tudomása arról, hogy előadását a kommunisták rendezték? Károlyi a közbeszólásra nem tudott határozott választ adni. Károlyi kudarcba fulladt első előadása után valószínűen abbahagyja további előadásait.

Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata könnyű és pontos béműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József víz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitünő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszövény

Angol és solingeni finom acéláru raktár
FLASNER LAJOS késműves és mátköszövény
 Budapest, VIII., József-körút 17. szám.
 Köszövény és javítás olcsó áron. Lányirógépek javítása és eladása.
 Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközöl.
 Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül

Tán nem is tudod?...

*Te édes, olyan távol vagy tőlem;
Tán nem is tudod, hogy szívem csak érted lobog,
Hogy rólad álmodok, hogy lelkem is
Csak egyedül, Te, drága Édes, érted zokog?*

*Nem is tudod, hogy mirtusz-koszorú
Szép álmaimban Te vagy az én vőlegényem;
Hogy a szép vőlegény-hokrétát is
Feléd hajló kis kezemen magam készítém.*

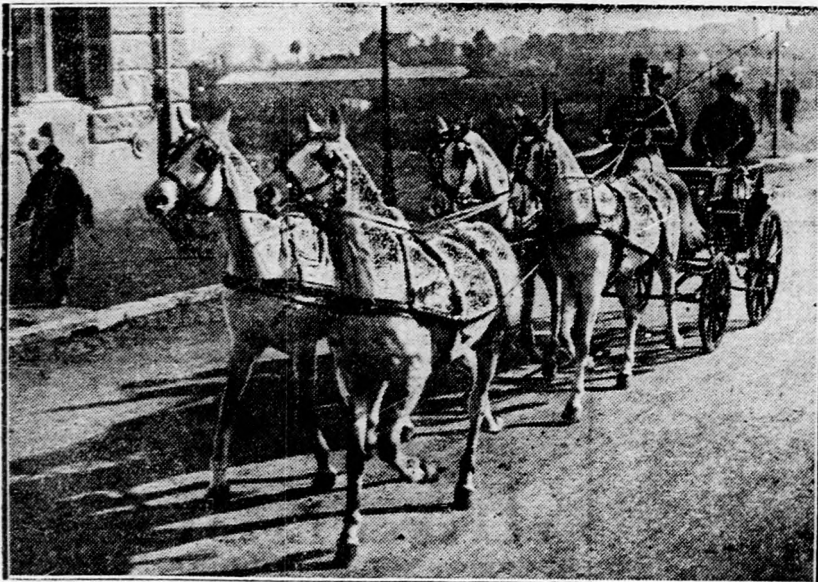
VARGA PIROSKA (MAKÓ.)

Rothermere lord levele Herczeg Ferenchez. *Rothermere* lord *Herczeg* Ferenchez, a *Magyar Revíziós Liga* elnökéhez a soproni emlékmű leleplezése alkalmából a következő tartalmú levelet intézte:

„*Kedves Herczeg!* Köszönettel megkaptam december 24-i levelét és annak mellékleteként a soproni emlékmű leleplezési ünnepe alkalmából elhangzott beszédek fordításait. Nagyon sajnálom, hogy édesanyjának komoly betegsége megakadályozta az Ön személyes megjelenését az ünnepségen és ennek folytán sürgönyöm közlése is keselkedést szenvedett. Remélem, hogy édesanyja állapota most már megnyugtató. Kérem, szíveskedjék neki legjobb kívánságaimat tolmácsolni. Arra is megkérem, hogy fejezze ki köszönetemet és nagyrabecsülésemet a Revíziós Ligának azért a gyönyörűen megrendezett soproni ünnepért. Mélységesen meghatótt engem ez a nagyhatalú felavatási ünnep és az a szellem, az a hangulat, amely a megjelent díszes közönséget áthatotta. Abban a reményben, hogy ez az ujesztendő gyümölcsöket fog hozni az Ön kiváló vezetése alatt működő Revíziós Liga munkája számára, maradok őszinte híve: *Rothermere.*“

Kisiklott egy vonat Adonyban. Január hó 10-én, reggel 6 órakor könnyen végzetessé válható vasuti baleset történt a fejérmegyei *Adony-Puztaszabócs* állomásán. Tolatás közben az egyik szerelvény négy kocsija kisiklott a vágányokról és az állomás újdombóvári oldalát teljesen elzárta. A kisiklott vasuti kocsi megrongálódott, sebesülés azonban szerencsére nem történt. A baleset miatt a paksi és tapolcai személyvonat forgalmát átszállással bonyolították le. *Reggel nyolc órára az állomás vezetőse rendbehozatta a megrongált pályateetet.*

Rheuma ellen biztosan és bámulatos gyorsan használ a Juno szesz és kenőcs. Czakó, Bp., VI., Király-u. 90. Ára 11 pengő.

Arabs telivér négyes fogat, melyet Horthy Miklós kormányzó az olasz trónörökösnek ajándékozott.

Arcképes igazolványt kap minden biciklista. Amint az ismeretes, az ujesztendő első napján életbelépett az új közlekedési szabályrendelet, amely előírja, hogy minden *tizezernél nagyobb lélekszámú lakossal bíró helység kerékpárosainak arcképpel ellátott igazolványt kell maguknál tartaniok.* A belügyminisztérium utasította a rendőrhatalóságokat, hogy a Magyar Kerékpáros Szövetség által kiállított arcképes igazolványokat az igazolásra megfelelőnek elfogadja. A fővárosi és környéki kerékpárosok arcképes igazolványukat a Magyar Kerékpáros Szövetség titkári hivatalában (Budapest, VII., Szabó József-utca 3.) válthatják ki. Vidéki kerékpárosok a helybeli kerékpáros egyesületek útján kérhetik a szövetségi igazolványt. Azok, akik nem tagjai valamilyen kerékpáros egyesületnek, az arcképes igazolványt az illetékes rendőri hatóságnál válthatják ki.

Kommunistákat fogtak Debrecenben. A debreceni rendőrség bünyügyi osztálya nagyszabású kommunista szervezkedés nyomára jutott. A rendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy a szervezkedés szálai a fővárosba vezetnek s ezért a nyomozásban a fővárosi rendőrség is részt vett. A debreceni rendőrség a múlt hét folyamán rajtaütött a kommunistákon, akiknél *nagy mennyiségű kommunista nyomtatványt és röpiratot foglalt le.* A kommunista összekövvel kapcsolatban a rendőrség kihallgatta *Kosztelicz Gézá*t, a debreceni munkanélküliek letartóztatott vezérét, aki összeköttetésben állott a kommunista ifjungkásokkal. A nyomozás tovább folyik.

Féltékenységből megölte lakótársát. *Bognár György* orvosjelölt a múlt héten Budapesten lelőtte *Szamecz Lajos* ügynököt, akivel együtt *Madarasi Endréné* lakásában, mint albérlő lakott. *Bognár György* jegyben járt *Madarasi Endréné*vel és féltékeny volt lakótársára. Egyik reggel *Bognár* hivatalába akart menni, az utcáról azonban visszatért s ekkor *Madarasinét* *Szamecz* szobájában találta, amin annyira feldühödött, hogy revolvert rántva, *rálőtt Szamecz Lajosra, majd pedig Madarasiné felé fordította a fegyvert.* *Szamecz* azonnal meghalt, *Madarasinét* súlyos sebével kórházba szállították. *Bognár* végzetes tette után a rendőrségre ment, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Félszázadon át nevelték az árva gyermeket. *Brocsók Lajos*, a Protestáns Országos Árvaház igazgatója, ötvenöt esztendője, felesége pedig negyven éve az elhagyott gyermekek megmentésének szentelik életüket. Az önzetlen házaspár jubileumát meleg ünnepség keretei között ülték meg január hó 5-én Budapesten, a Protestáns Országos Árvaház székházában. Az ünnepségen nagyszámú, előkelő közönség jelent meg.

Husz pengőért eladta a ruháját, amelybe felesége hatszáz pengőt rejtett. *Tieska Márton* mázolósegéd, hogy italhoz jusson, eladta nemrégiben kapott vadonatúj öltönyét. Az iszákos mázolósegéd husz pengőt kapott az öszerestől a ruháért, amit azonnal el is ivott. Alighogy *Tieska* túladott az öltönyön, *Tieskának* este a munkából hazajövet, megrémülve mesélte el urának, hogy *éveken át megtakarított pénzeszkészjét: hatszáz pengőt, a ruha egyik zsebébe rejtette.* A részeges ember nem vette észre a pénzt és a ruhát az első öszeresnek eladta. Az asszony azonnal a rendőrségre szaladt és férjével együtt az öszeres keresésére indult. A rendőrség kutatja az öcskást, aki husz pengőért egy öltöny ruhát és hatszáz pengőt kapott.

Tizezer kilométert repült orvoságért. A Délafrikában lévő *kenai óserdő* missziós telepén az egyik missziósnővért veszett kutya harapta meg. Miután a nővér életveszedelemben forgott, gyors segítségre volt szükség. A közeli repülőállomás pilótája vállalkozott arra, hogy oltóanyagot hoz számára. A pilóta tizezer kilométert repült, míg végre négy nap után sikerült megfelelő szerumot találni. Az oltóanyagga sikerült a nővér életét megmenteni.

Husz pengőt egy léggömbért. A Meteorológiai Intézet január 13-ika és 18-ika között a léggömb magasabb rétegeknek kikutatása céljából műszerrel ellátott léggömböket bocsátott fel. A léggömbök a magasban szétpukkannak s a gömbre szerelt kosár ejtőernyő segítségével hull vissza a földre. Az intézet arra kéri a készülő megalkalóját, hogy sürgőnyleg küldjön értesítést: „Meteor Buda” címre, ahonnan a műszer elszállításához ládikát és pontos utasítást kap. Amennyiben a kosár sértetlenül kerül vissza az intézetbe, a megtaláló husz pengő jutalomban részesül és összes költségeit megtérítik. Szigorúan tilos azonban a műszerkosár felbontása, mert ezzel a műszerek által szolgáltatott adatok veszélybe kerülnek. Együttal közzé teszi az intézet, hogy a múlt év decemberében felengedett léggömb közül kettő hiányzik. Az egyik a Budapest—szolnoki vasutvonal környékén, a másik pedig a Budapest—győri vonal mentén eshetett le. Az intézet kéri e vidékek lakóit, hogy ezeket is indítsanak kutatást.

Rettenetesen pusztít a hideg Kinában. Kína északi részén borzalmasan hideg az időjárás. Hivatalos közlés szerint Peking utcáin január első hetében kétszáznyolc ember fagyott meg. Sansing északi részében tizenötezer éhez ember fagyott meg. Hankauban a csónakokon élő, ugynevezett dunkátor családok közül, több száz megfagyott. A jég ugy összelapította a dunkákat, mintha papírból lettek volna. A legutóbbi jelentések szerint mintegy másfél millió emberről kell gondoskodni e bormányoknak, mert máskülönbön a borzalmas hidegben elpusztulnak.

Papírkoronában kapta meg a dollárörökséget. Fonó István mezőcsáti földmives még békeidőben kivándorolt Amerikába, ahol 1925-ben, Newyorkban elhunyt. Fonó özvegye, aki Mezőcsátón lakik, több, mint ezer dollárt örökölt férje után. A pénz a washingtoni magyar követséghez jutott, amely azt nem dollárban, hanem papírkoronában utalta át Fonóné számára. Az örökséget a megyei árvaszék nem fogadta el és az volt az álláspontja, hogy a követség jogellenesen járt el, amikor a hagyatékot magyar pénzben utalta át és arra utasította az özvegyet, hogy indítson keresetet a kincstár ellen. Fonóné megindította a pert, melyben a törvényszék már több tárgyalást tartott. A magyar kincstár képviselője a kereset elutasítását kérte azon az alapon, hogy a követség nem volt köteles dollárban kifizetni az örökséget, mert a koronaromlással kapcsolatban kibocsátott egyik miniszteri rendelet így intézkedik. Az érdekes per tárgyalását egyelőre elnapolták.

Meggyilkolta Mezőtúr leggazdagabb asszonyát, hogy a pénzből jól mulasson. Szolnoki jelentés szerint a büntetőtörvényszék vizsgálóbírája mult héten kezdte meg Olasz János huszonhét éves gazdalegény kihallgatását. A fiatal embert azzal vádolják, hogy nemrégiben meggyilkolta özvegy Harmat Lászlónét, Mezőtúr leggazdagabb birtokos asszonyát. Olasz János sokat járogatott a fiatal birtokos asszony házába s a falubeliek arról beszéltek, hogy hamarosan oltárhoz vezet a gazdag özvegyet. A legény azonban néhány héttel ezelőtt vacsora után baltával agyonverte kedvesét, majd pedig kirabolta lakását és másnap Budapestre utazott. Olasz a fővárosban három napon át állandóan mulatott s a mulatozások után visszautazott Mezőtúrra, ahol a csendőrök elfogták. A rablógyilkos legény a csendőrségen mindent beismer, de már másnap tagadta a gyilkosságot és arra hivatkozott, hogy csupán részeg fővel vállalta magára a bűnt, amelyhez semmi köze nincs. Később Olasz János a vizsgálóbíró előtt még is csak beismerte a gyilkosságot és most letartóztatásban várja a bírósági tárgyalást.

Az olasz és belga királynők hintaja a római esküvőn.

Vasuti szerencsétlenség a fővárosban. Január hó 7-én, kedden reggel a gráci személyvonat, közvetlenül a Keleti-pályaudvar előtt, a nyílt pályán beleszaladt az ott vesztelő paksi személyvonatba. A mozdony belefurudott az előtte álló vonat hátsó kocsijába, a vagonok összetörölődtek s az összeütközés következtében hét kocsi súlyosan megrongálódott. A szerencsétlenség alkalmával Szabó Ferenc vasutas súlyosan megsebesült, két utas és egy vasúti alkalmazott pedig könnyebb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a gráci vonat vezetője, Serfőző János mozdonyvezető, a nagy ködben nem vette észre a vágányon vesztelő szerelvényt.

Ki akarta fosztani a komája házát és megfulladt egy gazdálkodó. Nagy Sándor bonyhai gazdálkodó vásárra menet, kislfiát hagyta otthon a ház őrzésére. Alig hogy e ment a vásárra, komája átjött a gyerekekhez és azzal az ürüggyel, hogy játszani fog a gyermekkel, ki akarta fosztani a lakást. A szoba gerendájára kötelet akasztott, amelyből hintát akart a gyerek számára készíteni. A szék azonban, anélkül állt, kicsuszott alóla s a furfangos fosztogató függve maradt a kötélen. Amikor Nagy Sándor hazaérkezett, a keresztkoma holtan csüngött a hintakötélen.

Elevenen megsüttette magát. Foix nevű franciaországi városkában egy sültemester felesége borzalmas módon vetett véget életének. Az asszony felmászott a városka határában húzódo magasfeszültségű áramvezeték oszlopára és végig feküdt az oszlopra erősített dróthálón. A szerencsétlen asszony azt hitte, hogy a villanyáram pillanatok alatt megöli, ahelyett azonban a drótháló villamos rostély módjára valóságban megsüttette. A halálküzdelem hosszu ideig tartott és az asszony rettentő kínokat szenvedett. Kétségbeesett kiáltására hatalmas tömeg gyűlt össze s odarohant az asszony tizenhat éves fia is. Mire azonban a csendőrség az áramot kikapcsoltatta, már késő volt. Az asszony ugyan még néhány percig élt, de rettenetes égési sebeit bevehalt.

Meghalt a szabadságharc egyik női résztvevője. Arany János szülőfalujában, Nagyszalontán, néhány nappal ezelőtt kilencvennyolc esztendőskorában meghalt Petrónyi Lászlóné született Veress Zsófia. Az elhunyt nagyszony arról volt nevezetes, hogy mint tizenhat éves fiatal leány szenttanuja volt a szabadságharcnak és a világházi fegyvertelét után egy orosz katonát megölt. Az elhunyt nagyszony közvetlenül halála előtt tollba mondta leányának, özvegy Nagy Károlynak, hogy miként ölte meg az orosz katonát. Az eset Sarkadon történt, ahol a község főterén az egyik orosz katonát egyetlenül győztörte és kinezta a fogoly magyar honvédek. A tizenhat éves leány felháborodott a magyar katonák megcsufolásán és elhatározta, hogy megfizet a kegyetlen kozáknak. Amikor az orosz katonát a kertben leheveredett, Veress Zsófia öccsével együtt tégladarabot kapott fel, mellyel halálra sújtotta a kegyetlen orosz katonát.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése január hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre . . . 2 P
 félévre 4 P
 egész évre . . . 8 P

Mutatóványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a

KIADÓHIVATAL
 Budapest, VIII., József-körút 5.

Megnyitották az ima hetet. Vizkereszt napján este Budapesten megnyitották az evangélikus világszövetség imahetét. A megnyitó beszédet Bernát István felsőházi tag mondotta, aki beszédében az egészséges gazdasági fejlődés alapjait a Krisztus tanításaira épült rendszerben jelölte meg.

Meghalt a felesége halottaságánál. Az Angliához tartozó Man sziget Douglas nevű városában megrázó módon fejezte be életét a napokban egy öreg házaspár. Edward Killey nevűn éves nyugalmazott tisztviselő feleségével elvonultan élt házában. Killey felesége évek óta betegeskedett és a múlt héten csendesen elhunyt. A férjet annyira megviselte felesége halála, hogy az asszony halála után is ott maradt a halottaság mellett s ott találták meg napok mulva — holtan. Az öreg férj ott térdelgett az ágy előtt, keze Imára volt kulcsolva és fejjel az ágyra hajolt. Az elhívott orvos megállapította, hogy az asszonyt szívbaja ölte meg, férjét pedig, aki az ágy előtt térdelő állva imádkozott feleségéért, szívszélhűtés érte.

Méreggel és tüzzel pusztította a férfiakat egy cseh asszony. Dobruska cseh városban január hó 10-én letartóztatta a csendőrség Bitner Ágnes harminchárom éves asszonyt, aki háromszoros gyilkosságot követett el. Bitner Ágnes tizenhét évvel ezelőtti feleségül ment Bitner József öreg házalóhoz. Miután férjével nem tudott megférni, néhány héttel az esküvő után mérges gombát kevert Bitner levesébe, amittől az súlyosan megbetegedett, de később felgyógyult. A háboru elején az asszony keresztül vitte, hogy férjét katonai munkára rendeljék ki. A fegyverszűnet után azonban megint összekerekült férjével, aki az asszonyt Plassnitzba vitte. Itt az asszony rávette szeretőjét, Lichit Józsefet, hogy arzénal mérgezze meg férjét. A mérgezés nem sikerült, mire az asszony másik szeretőjét, Lichit fiát, Bogumilt kényszerítette arra, hogy verje agyon férjét. Később 1926 június 20-án Bitnerné Lichit Bogumillal fölakasztatta az öreg Lichit, majd pedig később, Mach Vencel szabót börtöl mérgette meg. Mach a börtöl eszméletét veszítette, mire Bitnerné rágyújtotta a csürt, úgy hogy másnap a csürben csak Mach koromná égett holttestét találták meg. Az állati kegyetlenségű gyilkos asszony nemrégiben összeveszett barátjával, akik elárulták üzenelt és rendőrkékre juttatták. Bitnernével együtt hét férfit tartóztattak le, akik mind szeretői voltak a sötétlelkű asszonynak.

Egy szál virágot lopott a temetőben. Marpáka Izsákné hetven éves öregasszony egy alkalommal a budapesti köztemetőben egyik sírról egy szál muskátillt szakított. Az őt megszólította az asszonyt, majd pedig előállította a rendőrségen. Marpákné ellen lopás büntetése címén indult meg az eljárás. A főkapitányság az ügy iratát az ügyészséghez küldötte, amely azokat a járásbíróshoz tette át azzal, hogy csupán lopás vétségét követte el az asszony és ügyében a járásbíróshoz illetékes ítékezni. A járásbíróshoz közel jövőben hoz ítéletet e furcsa ügyben.

Megölte testvérét egy félszemű leány miatt. A Prága mellett lévő Rulicska községben néhány nappal ezelőtt Siebeneicher Oszkár béréslegény éjszaka baltával lemetszette bátyjának, Siebeneicher Alfrédnak a fejét. A bérés a gyilkosságot azért követte el, mert bátyjával együtt szerelmes volt a szomszédos tanya egyik cseléd lányába, a félszemű Kalkus Eleonorába és a leány a bátyjához akart férjhez menni. A gyilkosság elkövetése után Siebeneicher jelentkezett a csendőrségen.

Patkányok, egerek és mezel egerek lirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” lirtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állattal közé és gyökeresen kilrtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhetők „Russin”-féle sváb-, rusznai, hangya-, csófányi-irtószerek is. Postaszékküldési hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 38.

SZIVÁRVÁNY.

Utazás a vicinálison.

A vicinálás lassan pöfögött. A kupében öten ültek. Velem szemben valami borkereskedő, a másik oldalon egy ötven-száz holdas birtokos-féle jóképű ur, a zsebében pompásan kiszitt, sallangos tajtpipa viritott, vele megint csak szemben — egy mult századbeli nagyanyóka foglalt helyet, akinek az ölében hosszan elnyújtzkodva feküdt az ötödik személy, az utazókéndővel nagyon gondosan betakargatott kis szörmök pincsi kutya.

A százholdas és az anyóka már erősen megbarátkoztak. Mikor már mindenik kikérdezte a másikat az utazás céljáról és az élet e körülményeiről, a százholdas elővette a pipáját és elmondta, hogy az még az öregapjává volt s hogy nem adná oda semmiért. Az anyóka viszont a pincsit dicsérte s elmesélte, hogy milyen okos; ha eldobnák előtte valamit, addig keresi, amíg meg nem találja s akkor azt a gazdjához viszi.

Mind a ketten megsimogatták az okos kis szörmököt.

Tovább nem tudom, hogy mi történt, mert a vonat lassu cammogása és egyhangu zakatolása elálmosított és kicsit elszunyókáltam.

Egyszerre csak nagy lármára ébredtem.

A százholdas és a nagyanyó összevesztek.

Ugy volt, hogy a százholdas rágyújtott sallangos, szépen kiszivott tajtpipájára s két perc alatt olyan filis lett a kocsiában, mintha kigyulladt volna.

A szörmök fölébredt szendergéséből, először a nagykendőbe törölgette az orrát s mikor az nem használt, tüszőgni kezdett.

Az anyóka menten tudta, hogy a pincsit mi bántja, a pártjára is kelt s kérte a százholdast, hogy oltsa el a pipáját.

A százholdas azonban kijelentette, hogy ő egy kutya kedvéért nem hagyja abba a pipázást. Szó-szót követelt, a szörmök mindig erősebben tüszőgött, az anyóka mindig mégesebb lett s hirtelen támadt idegrohamában kikapta a százholdas szájából a pipát és zsupszti, kidobta a vonat ablakán.

A százholdas megrémült, a váratlan eset őt is idegrohamba hozta, hirtelen elkapta a szörmök bundáját, ő meg a kutyát dobta ki az ablakon. A nagyanyó sikított, nem tudta, mit csináljon, majd őrült zavarában megrántotta a vészféket.

A vicinális megállt, a személyzet szaladgált, még a mozdonyvezető is otthagya a gépet. Száz esztendőben sem fordul elő, hogy valaki ezen a békés vonalon meghuzná a vészféket.

Mikor megtudták, hogy miről van szó, a kalauz a birságot emlegette, az anyóka a kutyáját követelte, a százholdas a pipáját. A kalauz hátra lépett. Ugyanakkor éles visítás hallatszott. Mindenki visszanezézett.

Hát a szörmök jött oda a tömeghez, annak a lábára lépett a kalauz. Egyenesen az asszonyához ment, két hátulsó lábára leült előtte, sunyi pofával szájába tartotta a százholdas épségben maradt tajtékpipáját.

Azt hitte, hogy azért dobta ki a vonat ablakán, hogy a pipát megkeresse és visszahozza.

A látványra megnyugodott mindenki, a kalauz visszagyazította a vészféket. Hanem a vicinális egy fél órát késett a szörmök miatt.

NYÁRY ANDOR.

A „Vasárnap” szerkesztősége:
 IX., Üllői-út 1. szám.

A „Vasárnap” kiadóhivatala:
 VIII., József-körút 5. szám.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Saját telkemen akarak építkezni. Kaphatok-e arra FAKSZ kölcsönt? 2. Hol vásárolhatok szudáni fűmögöt? 3. Sokallom az illetéket. Hol lehet új becsülést kérni? (B. J., Terény.) — **Felelet:** FAKSZ kölcsönt azoknak adnak, akik házhelyet kaptak. Ha ön is kapott házhelyet, úgy az előjáróság útján forduljon a falusi kislakásépítő szövetkezethez. 2. Mautner Ödön-cégnél, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 37. szám. 3. Forduljanak az illetékes adóhivatalhoz.

Kérdés: 1. Erdemes-c baromfitenyésztéssel foglalkozni? 2. Hol lehet a hathetes csirkéket jól értékesíteni? 3. Hol lehet tojáskeletelő-gépet vásárolni? (Cs. G., Tiszaladány.) — **Felelet:** 1. Ha jó értékesítő piac van közelében, úgy feltétlenül érdemes baromfiak tenyésztésével foglalkozni. 2. Valamelyik fővárosi piacon, vagy pedig valamelyik nagy városban. 3. Forduljon lapunkra való hivatkozással Diener N.-céggel (Budapest, VI. kerület, Hajós-utca 9. szám.)

Kérdés: Olvastam a „Vasárnap”-ban, hogy felemelték az Amerikába kivándorló magyarok létszámát. Szeretnék kivándorolni, hogyan volna az lehetséges? (Ifj. K. S., Nyésta.) — **Felelet:** Amint azt már lapunk tanácsadó rovatában többször megírtuk, a kivándorlás ügyében elsősorban a községi előjáróság útján a helyi igazgatóságtól kell kivándorlási engedélyt beszereznie. Ha ez megvan, úgy beutazási engedélyért folyamodjon, amelyet az Egyesült Államok Budapesten (IV. kerület, Deák Ferenc-utca 16. szám) levő konzulátus útján szerezhet meg, abban az esetben, ha nincs senki rokona Amerikában. A bevándorlási engedélyen kívül vízum is szükséges, amelyet tíz dollárért szintén a budapesti amerikai konzulátusnál kaphat meg. A vízum az állampolgár által kiállított s fényképpel ellátott utlevélre szükséges. Mielőtt azonban bármilyen lépést tesz, érdeklődjön az ottani viszonyok felől a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodánál (Budapest, VIII. kerület, Flumel-ut 4. szám).

Kérdés: Hat elemi iskolát végeztem, altiszti iskolát akarak végezni. Hová forduljak? 2. Milyen bizonyítványok szükségesek a felvételhez? 3. Kell-e a tandíjat fizetni? 4. Hány évfolyamból áll a tanfolyam? 5. Mennyi fizetést kap egy altiszti? 6. Hol kaphatok galambokról szóló könyvet? (V. J., Végvárd.) — **Felelet:** 1. Altisztképző iskola van Jutason. Címe: Magyar Királyi altisztképző iskola. Forduljon az iskola igazgatóságához. 2. Születési bizonyítvány, szülői beleegyezés, iskolai bizonyítvány és ha megszállt területen született, úgy magyar állampolgársági bizonyítvány. 3. Tandíjat kell fizetni, de lehet ingyenes helyért is tanulni. 4. Négy évfolyamból. 5. A teljes ellátás és ruházaton kívül havonta 60 pengőtől egészen 170 pengőig terjedhet a fizetésben részesül. 6. Kiadóhivatalunkban kapható Winkler János: Galambtenyésztés. Ára 5.20 pengő.

Kérdés: Erdőőr, vagy pedig vadőr szeretnék lenni, most negyven éves vagyok, mennyi iskolát, vagy tanfolyamot végezzek, hogy vadőr, vagy erdőőr lehessék? (B. K., Törökbalint.) — **Felelet:** Szükséges, hogy előbb egy éven keresztül gyakorlati szolgálatot teljesítsen valamelyik erdőgazdaságban, amely után leteheti az erdőőri, vagy vadőri vizsgát. A vizsgát valamelyik királyi erdőgazdaságnál teheti le. A földmivélségi miniszter utyugyan minden alkalommal évenként egyszer kijelöli, hogy melyik erdőgazdaságnál lehet erdőőri vagy vadőri vizsgálatot tenni. Kiadóhivatalunkban megfelelő szakkönyvet vehet a vizsgához.

Kérdés: 1. Kötelezhető-e a takarékpénztár arra, hogy a befizetett kamatokról nyugtát vagy elismerőnyit adjon. 2. Hol van Budapesten a Nemzeti Hitelintézet központja és hogyan kell az intézetet megszólítani? (Hü előfizető, Szombathely.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. V. kerület, Vilmos császár-ut 25. szám. 3. Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság Központja.

Kérdés: 1. Az OFB által jutatók földekre van-e olyan szabály, mely kimondja, hogy meghatározott időre fel kell építeni a házakat? 2. Aki még eddig házhelyet nem kapott, hol kérelmezheti? (Hü előfizető.) — **Felelet:** 1. A törvény szerint öt esztendő van megszabva, amely idő alatt kell az épületet megépíteni. Ezen idő a birtokbalegészéstől számítatik. 2. A házhelyek juttatása már befejezést nyert, új igénylők csak akkor jöhetnek számításba, ha valamelyik házhelyhez juttatott telkéről lemond vagy más módon megtrétedik.

Kérdés: 1. Hol kell váltani művelődési előadás játszására szóló engedélyt? 2. Mit jelentenek a következő szavak: Adieu, stop, findlé és autogram? 3. Hol kaphatna becsületes munkabéért egy kisiskola arra béresgyerekek? 4. Kapható-e az „Egy vi-

rágzó május éjjelen” című dal? (B. J., Törölesszentmiklós.) — **Felelet:** 1. Az illetékes rendőri hatóságnál. Községekben a főszolgabírónál, városban a kapitányságon. 2. Isten vele, állj, vége, kézjegy (alfájás). 3. Legelőszertűbnek találánknk, ha valamilyen mesterséget tanulna vagy pedig kereskedői pályára menne. Menjen például: inasnak valamelyik szövetkezeti boltba. 4. Kiadóhivatalunkban kapható.

Kérdés: Husz éves múltam, 175 centiméter magas vagyok, egy évet szolgáltam a katonaságnál s most rendőr szeretnék lenni. Milyen bizonyítványok szükségesek a felvételhez? (R. M., Máty.)

— **Felelet:** Ha van felvétel, akkor az iskolai bizonyítványon kívül erkölcsi bizonyítvány, katonai leszerelési igazolvány, 24 éven alóliaknak szülői beleegyezés, továbbá, ha a megszállt területen született, magyar állampolgársági bizonyítvány szükséges. A felvételt előbb érdeklődj meg valamelyik rendőrpáncsnokságon, így például írjon a budapesti magyar királyi államrendőrség parancsnokságához: Budapest, VIII. kerület, Mosonyi-ut 5. szám. Laktanya.

Kérdés: 1. Tizenkilenc éves vagyok s az Egyesült Államokba szeretnék kivándorolni. Kaphatok-e kivándorlási engedélyt? 2. Amerikának melyik részébe lehet kivándorolni? (Á. J., Mezőberény.) — **Felelet:** 1. Kivándorlási engedélyért forduljon a községi előjáróság útján a helyi igazgatóságnál (Budapest, I. kerület, Országház-ut 28.). A kivándorlási engedélyen kívül szükséges utlevél, amerikai beutazási engedély és vízum. A beutazási engedélyt a Budapesten levő amerikai konzulátustól szerezheti meg. A vízumot ugyanott kaphatja meg. A vízumért 10 dollárt kell fizetni. A kivándorlási engedély nélkül sehova. A kivándorlási engedélyen kívül még minden állam megköveteli a bevándorlási engedély felmutatását. Legjobban meg van szorítva a bevándorlás az Egyesült Államokba. Legujabban Kanada is megszorított intézkedéseket léptetett életbe.

Kérdés: 1. Családi házat akarak építeni s az építés folyamán családommal dolgozom. Köteles vagyok-e betegesgelyről fizetni a munka után? 2. Vm 15 év óta kőműves kispáros. Most megfosztották a nyolc méter feszítvárságu építkezés engedélyétől. Hol keressen orvoslást? (F. Gy., Magyarhertelend.) — **Felelet:** 1. Nem köteles. 2. Ha vejenek kőművesmestri képesítése van, akkor hat méter feszítvárságu minden további nélkül építhet. Hat méter feszítvárságu felül csakis okleveles építőmesterek építhetnek, mint vállalkozók. Mint alvállalkozó természetesen ő is elvégezheti ezt a munkát.

Kérdés: 1. Igaz-e, hogy az érett szudáni fű szalmája és magja valami fajta mérget tartalmaz? 2. Mikor kell a szamócot átültetni? 3. Hol kapható szamócatermelésről szóló könyv? (Á. A., Tárnok.) — **Felelet:** 1. Hogy a szudáni fű magja és szalmája mérgező lenne, ezt még — tudomásunk szerint — senki se tapasztalta. 2. A szamócot ősszel, vagy tavasszal kell átültetni kert, humuszdos földbe. 3. Vegye meg Bernátsky: A veteményes kert című könyvecskét. Ára 5.60 P.

Kérdés: 1. Októberben kértem fajborjóst, azonban még ma sem kaptam kérvényemre választ. 2. Hová forduljak jövőre, hogy részesüljek a baromfiokozásban? (A. S., Mindszenti.) — **Felelet:** 1. Sürgesse meg kérelmének elintézését a földmivélségi minisztériumban. 2. A baromfitenyésztők Országos Egyesülete útján, Budapest, IX., Üllő-ut 21. szám nyujtsa be kérvényét.

Kérdés: 1. Katona szeretnék lenni, hová forduljak? 2. Katona nem voltam, felvesznek-e a rendőrséghez? (Cs. L., Solt.) — **Felelet:** 1. Forduljon az illetékes járási népgondozó kirendeltséghez, amely önt az illetékes katonai hatósághoz elgajátja. 2. Nem.

Sz. J., Perekod. A kérdett könyv nem kapható.

Kérdés: A szeszfőzési adóra lehet-e hitközségi költségeket rávetni? (Egy hü olvasó.) — **Felelet:** A termelt szeszmenyiség után kiszabott akár termelési, akár fogyasztási szeszadót, mint különleges adómenték járulékok nem terhelik és az után egyházközségi adó sem vettek ki. Általános jövedelmi adója azonban egyházi adó-köteles és az ezután kivett egyházi adó jogos.

Kérdés: A város határában kétezer holdnyi közös pusztaság terül el. Amikor a közbirtokosság legeltetési társulattá alakult át, tizenkét vezető egyen a birokosok megkérdése és tudta nélkül olyan alapszabályokat csinált, amelyek folytán a kisebb birtokosokat minden jogból kizárták. Hogyan változtatható meg ez az alapszabály? (Csongrád.) — **Felelet:** A közös legelőkre nézve a legeltetési társulatra vonatkozó szabályokat a 108.500/1926. számú földmivélségi miniszteri rendelet foglalja magában. Kérdés az, hogy volt-e a levelében jelzett tizenkét embernek felhatalmazása az alapszabályok megalkotására. Ha volt, úgy az alapszabályokat módosítani igen nehéz lenne. Ha azonban nélkülözték a társulat tagjainak a felhatalmazását, úgy ez alapon megtámadhatók az alapszabályok.

Kérdés: A háború alatt D. A. főhadnagy alatt szolgáltam az olasz hadterem. Szeretném megtudni a főhadnagy ur mai lakás címét. *Hová forduljak?* (V. M., Hercegszántó). — **Felelet:** A kérdezett főhadnagy gyára Budapesten X. kerület, Halom-u. 42. szám alatt van. Forduljon oda, onnan majd megírják jelenlegi tartózkodási helyét.

Kérdés: 1. Fajbaromfi tenyésztéssel akarok foglalkozni. Hol lehet a baromfit állandóan és jól értékesíteni? 2. Hosszu lejáratu kölcsönt akarok felvenni, hol kaphatnám meg leggyorsabban a legnagyobb összegűt? 3. Hány százalékos kamat mellett kaphatok kölcsönt és mennyit adnak katasztrális holdanként? (Cs. K. I., Karcag). — **Felelet:** 1. A legjobban úgy értékesítheti, ha a fővárosi piacra hozza fel, vagy pedig külföldre szállítja. Ha majd megfelelő eladási anyaggal rendelkezik, úgy forduljon külföldi címekért a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 45. szám. 2. Forduljon az Országos Központi Hitelszövetkezetnek valamelyik vidéki fiókiintézetéhez. Próbálkozzék meg a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézeténél: Budapest, V. kerület, Géza-utca 2. szám. 3. Nyolc százaléktól kilenc százaléig terjed ma a kölcsönök kamatlába. A Nemzeti Bank kamatlába 7 és fél százalék, ehhez költségek, biztosítás stb. címen számítanak hozzá néhány százalékat. Egyébként olvassa el mai számunk erre vonatkozó cikkét.

Kérdés: Mennyibe kerül a Mészöly Jeno nyugalmazott alezredes „Sziberia a nagy tonetű” című könyve? (D. M., Kondoros). — **Felelet:** Postai költséggel együtt 3 P 50 fillér.

Kérdés: Negyven ezer korona értékű hadikölcsönköntényem van, tavaly 350 pengő segélyt kaptam. Tudomásem szerint 400 pengő segély járt volna. Most ebben az évben megint csak 350 pengő kaptam. *Hová forduljak az elmaradt 50–50 pengőért?* (L. J., Nagyszékely). — **Felelet:** Lapunk ezévi első számában közöltük a hadikölcsön-károsultak támogatásáról szóló újabb rendelkezést. A rendelkezés szerint azok, akiknek hadikölcsönre 30.000 koronánál több, de 50.000 koronát meg nem halad, segély-címén legfeljebb 400 pengőt kaphatnak, tehát önnök nem jár 400 pengő, mert hisz a rendelkezés így szól: legfeljebb 400 pengő, ennél több nem lehet, de kevesebb igen.

Kérdés: Találtam egy borjut, bejelentettem, a hatóság elárverezte, mert a tulajdonos nem jelentkezett. 60 napig tartott a eléséggel, mennyi illet meg engem? (Hatrani előfizető). — **Felelet:** A talált jószág teljes értéke Önt illeti. A község csak az árveréssel kapcsolatos díjakat vonhatja le.

Kérdés: A leányom férje ezelőtt két esztendővel meghalt és férje vagyonából nem kap haszonélvezeti jogot. Hol követelheti ezt? (10.243 sz. előfizető). — **Felelet:** A magyar jogszabályok szerint az özvegyt elhalt férje összes ingó és ingatlan vagyonán a haszonélvezeti jog élete fogytáig megilleti. Ha más valaki örökölte a vagyonot, úgy azokat kell perbe vonni a haszonélvezet türesére.

Kérdés: Apánk két házasságából származott gyermekei maradtunk hátra. Joga van-e az elhalt testvérem leszármazóinak is öröklésre vagy nem? (B. P., Páhi). — **Felelet:** A magyar jog szabályai szerint az elhunytak leszármazói felmenőik öröklési jogán örökölnék. Természetesen az elhunytak leszármazói együttvéve csak annyit örökölnék, mint amennyit az elhunytat illette volna meg, tehát a jelen esetben a szülék után járó örökségnek oly töredékrészt, ahányan vannak testvérek.

Kérdés: Egy hold vagyonváltásföldet kaptam. Az 1929. évre eső haszonbért megfizettem, ezen bért azonban nem akarják betudni az 52 évi törlesztés első részletébe. *Lehetséges-e ez?* (13.432. sz. előfizető). — **Felelet:** A kérdés elbírálásánál az a döntő, hogy melyik gazdasági évben kezdődik meg az 52 éves törlesztés, mert ha az 1928/29. gazdasági év már az első évi törlesztésébe esik, úgy mindenképen be kell számítani a részletbe a lefizetett haszonbért. Ha ellenben csak az 1929/30. gazdasági évtől számították a törlesztést, úgy természetesen a kifizetett haszonbért nem számíthat vételártörlesztésül.

Kérdés: 1911-ben házat vettünk, a vételárat nem fizettük ki, de 1915-ben minden adósságot kifizettünk. Apánk adósságot csinált a házra és most itt hagyott bennünket. *Mitőlök legyünk?* (T. K. J., Jászapáti). — **Felelet:** Az adósságokat rendezni kell, mert máskülönben a ház árverésre kerül. Ha atyuk tartozkodási helyét nem sikerülte megtudni, úgy tékozlás miatt gondnokság alá helyezését kell kérelmezni az illetékes törvényszéknel.

Kérdés: Az O. F. B. utján kaptam 3200 négyzetögl földet, ténylegesen azonban csak 2500 ölet adtak birtokomba, az adott mégis az egész után vetették ki. *Hová forduljak?* (6066. sz. előfizető). — **Felelet:** A községi adóhivatalnál kell eljárni, ott kell bemutatni az OFB ide vonatkozó végzését, amely szerint az OFB csak 2500 négyzetöglöt adott birtokba Önnök. Ez alapon kell a követett adó törlesztést kérni.

Kérdés: 1. Mennyi vetőmag szükséges katasztrális holdanként a lenmagból, ha magnak akarom a lent termesztetni? És mennyi szükséges, ha rotnak akarom termesztetni? 2. Mennyi a len katasztrális holdankénti termése? 3. Hány kilogramm műtrágya szükséges a lentermesztésnél holdanként? 4. Az újkijágyásiaknak hol kell jelentkezniük a lentermesztési akcióban való részvételben? (B. J., Ujkijágyás). — **Felelet:** 1. Magtermelésre holdanként 60–70 kilogramm, fonaltermesztésre 80–100 kilogramm vetőmag szükséges. 2. Katasztrális holdanként 15–20 métermázsas lenkóró és 2–4 métermázsas lenmag. 3. Egy katasztrális holdra 150–200 kilogramm szuperfoszfát szükséges. 4. A tiszántuli mezőgazdasági kamaránál: Debrecen, Hunyady-utca 11.

Kérdés: Tizenhétéves vagyok, lóherélő szeretnék lenni. *Hová forduljak és mennyi ideig kell tanulnom a mesterséget?* (12.255. számú előfizető, Mohács). — **Felelet:** Heréltők számára nincs iskola. Magánúton kell elsajátítani s ha már tud, erről a törvényhatósági állatorvostól bizonyítványt kell kérni. Ilyen bizonyítvány felmutatása mellett az alispántól kell kérni engedélyt arra, hogy mesterségét pénzért gyakorolhassa.

Kérdés: 1. Hol kaphatok malacszoptató készüléket? 2. Milyen tejjel táplálom a kis malacokat? 3. Mit adjak a kocának ellés előtt, hogy hamarosan teje legyen? (F. J., Kondoros-tanya). — **Felelet:** 1. Malacszoptatót árul Budapesten a Geitner és Rausch cég. De pár napért nem érdemes ezt venni. Megfelel a gummisüveg is, amilyenekkel a kisgyerekeket szokták táplálni. 2. Langyos tehéntejjel fel lehet szükség esetén nevelni a malacokat. 3. Lefőlőzött tej, korpás moslék, lenmagpócása talán meghozza a koca tejét. De legjobb lesz meghizlalni s helyette másik malacot nevelni magnak.

Kérdés: Hol tenyésztenek lippizai lovakat? (Hü előfizető, Kondoros-tanya). — **Felelet:** Az állam tenyészt lippizai lovakat a bábolnai ménésben s ilyen esdőröket küld ki a felvidéki fedezettő állomásokra.

Kérdés: 1. Milyen talajt kíván a repce? 2. Mennyi trágyaé szükséges egy hold rétre? 3. Jól lehet-e használni a Sack-ekén lévő Grubert? (B. S., Istváni). — **Felelet:** 1. A repce jóerőben levő, középötött talajt kíván, mint amilyen a buza, vagy a cukorrépa. 2. Egy kat. hold rétre a közönségesen kezelt trágyaléből 25–50 hektoliter kell. 3. Igen, lehet használni a Sack-Grubert.

Kérdés: Két hektoliter Schiller-borom megromlott. A bor színe tisztá, azonban nyúlós és az íze nem élvezhető. *Mi lehetett a bor megromlásának az oka?* (17.085. számú előfizető, Mohács). — **Felelet:** Minthogy a nyúlóságnak és izomlásnak különböző okai vannak, azt ajánljuk, küldjön hamarosan 1 liter a budapesti ampelológiai intézetbe (Budapest, Hermann Ottó-ut 15.), hol ingyen megvizsgálják és az oknak megfelelő orvoslást megírják.

Kérdés: Két darab másféléves hizómat hat métermázsas árpadara föletetése után tengeri etetésre fogtam. A hizók naponta 12 liter tengerit kapnak, azonban nem gyarapodnak, megmaradnak az eredeti súlyukban. *Mit csináljak, hogy a hizók súlyban növekedjenek?* (G. J.-né, Egerszalók). — **Felelet:** A hizók étvágytalanságának oka minden valószínűség szerint az, hogy az egymagában etetett kukoricát a sertések megunták. A hizalás kezdetétől fogva árpadara és tengeridara keverékét kellett volna etetni, mint ezt a nagyhizalók teszik.

Kérdés: 1. Lehet-e komlóból házilag sör készíteni? 2. Oszte ki a jövő esztendőben a földmivelségi minisztérium trágyatelep létesítésére segélyt? (Sz. P., Kaszár). — **Felelet:** 1. Igen nagy tapasztalatot és különleges berendezést kíván a sörkészítés, ezért kar vesződni a házilag való előállítás gondolatával is. 2. Államsegély dolgában forduljon a községében illetékes gazdasági felügyelőhöz.

Kérdés: Baromfim jórésze, tyukok, libák, cacsák tömegesen elhullott. Az elhullás alig észrevehető betegség következménye és hirtelen következik be. *Hogy lehet a betegség ellen védekezni?* (M. I., Lentiszobathely). — **Felelet:** Amennyire a lírásból sejteni lehet, a baromfiak kolerában hullanak. Jó lesz állatorvosnak megmutatni. Ha tényleg ez volna, akkor ő rendel ojtóanyagot, melynek hatása igen kedvező szokott lenni.

Kérdés: Hat elemi osztályt végeztem, pénzügyőr szeretnék lenni, felvesznek-e? 2. Hol van Budapesten a P. N. A.? (M. I., Kislakos). — **Felelet:** 1. Habár a pénzügyőrséghez való felvétel nincsen szigoruan iskolai végzettséghez kötve, mégis azt veszik fel előbb, akinek nagyobb iskolai végzettsége van. Ma már érettségivel is mennek pénzügyőri pályára. Mindenesetre próbálkozzék meg és írjon valamelyik magyar királyi pénzügyőri szakosztálynak, vagy pedig a budapesti m. kir. pénzügyőri laktanya parancsnokságának (Budapest, VIII., Fiumei-ut 8. száma.) 2. Budapest, Andrássy-ut 39.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

E . t . v . r . g . i . a . e . c .

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetről.)

2. Szórejtvény.

testrés **LI** **LÉ** fegyver (-p)

(Beküldte Molnár Lajos Jákóról.)

3. Szórejtvény.

f
sze **lobogó**
(z=l)

(Beküldte Kiss S. János Tóceról.)

4. Pontrejtvény.

. . e . e . e . és . z . r . l . m

(Beküldte Kovács Máté Kaposuláról.)

5. Szórejtvény.

Ausztria os kovács üti **(a=á)**
(a=á) **izja**

(Beküldte Orosz János Sajóvármosról.)

6. Szórejtvény.

sereg N a fej legfontosabb része

(Beküldte Farkas Ferenc Somogygyabajomból.)

7. Szórejtvény.

dián **fej** **asszony**
I **asszony** **(ó=ö)**
leány

(Beküldte Mohos Lujza Kékkutról.)

8. Pontrejtvény.

K . s . ő . s . e . s . á . l . f . c . k . m . s . z . r .

(Beküldte Császár Ferenéné Iváncsáról.)

9. Szórejtvény.

a
b

(Beküldte Gusztics János Háromfáról.)

10. Pontrejtvény.

. e . e . e . e . e

(Beküldte Kovács János Kaposuláról.)

11. Szórejtvény.

BR—CS **V** **DR** **B**
(é=ö) (é=ö) (é=ö)

(Beküldte Pogány János Felsőkelecsényből.)

12. Szórejtvény.

Nem **L** **EEE** orosz földműves **él** **kül**
(e=é) **EEEE** **a** (a=sz) **ó**

(Beküldte Kazareczky Gyula Zagyvarónáról.)

13. Pontrejtvény.

. i . i . o . l . k . t . a . i . o . t . v . l . a .

(Beküldte ifj. Prókay Gyula Sajóbadonyból.)

14. Kockarejtvény.

b	a	u	d
a	g	r	u
u	r	b	a
a	u	r	a

Attila testvére
Szántatlan föld
Emberi táplálék
Nemzet

(Beküldte ifj. Jakab András Dudarról.)

15. Szórejtvény.

E . i . a . ó . u . a . z . l . á . i . a . z . g . n . l . g . n .

(Beküldte Nyikos Zsófia Cecérel.)

A rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, a 6-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

Az első számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

A fűszerüzletben.

Egy kisteány így beszél a fűszerüzletben:

— Kérek hét fillérért sót, hármát vissza. A tizfillérest majd holnap behozza a mamám.

Vigyen el az ördög!

Egy faluban hirtelen megjelent egy ördög. Az emberek észnekül szétfutottak mindenfelé, senki se mert beszélni vele. És aznap jött a faluba a végrehajtó. Odamegy és kérdi az ördögöt, mit csináltsz te itt?

— Nekem az a feladatom, — válaszolja az ördög, — hogy ha valaki azt mondja: „Az ördög vigyen el!”, — azt egyszerűen elviszem.

A végrehajtó nagyon kíváncsi lett, vajjon kit fog elvinni az ördög. Ahogy mennek, hallják, hogy egy kis fiu nagyon sír, az anyja pedig kiabál utána: „Az ördög vigyen el!”

— Nem hallottad? — kérdi a végrehajtó az ördögtől.

— Dehogynem, de az asszony úgy se komolyan mondotta. Ha a kisfiát elvinném, meghalna utána bánatában.

Egyszer csak egy pásztorfiu szaladt egy borju után és kiabál utána: „Az ördög vigyen el!”

Az ördög tovább megy, mire a végrehajtó türelmetlenül rászól:

— Hát ezt miért nem vitted el?

— Ez a borju nem az övé. Ha én elvinném, a gazdája mit szólna? Ez a fiu sem komoly szándékból mondta.

Végre elfogy a végrehajtó türelme és bemegy egy földműveshez végrehajtani. Mikor a földműves meglátja, rákiált a földműves:

— Az ördög vigyen el!

— Látod, ez komolyan mondta — szól az ördög — és elvitte a végrehajtót.

(Beküldte Martin Antal Budakeszről.)

A cigány meg az ügyvéd.

A cigány találkozik az ügyvéddel és messziről rákiált.

— Adj! Isten, sógor.

— Ejnye, te gaz cigány, hogy mersz te engem sógorozni?!

— dühöng az ügyvéd.

— Már pedig sógorok vagyunk — ravaszodik a cigány. — Mert én vagyok a *vonó-húzó*, az ügyvéd ur meg a *húzó-vonó*.

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

A ravasz ember.

— Barátom, azelőtt a saját horkolásom minden éjszaka felébresztett. De most segítettem magamon.

— Hogyan?

— Átmentem aludni a szomszéd szobába. Oda nem hallik át.

(Beküldte ifj. Matis István Bissérel.)

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(24. közzemély.)

Ferkó nagyon büszke volt:
— Akkor fehér pöttyök lesznek rajta, mint a galambtojás,

Vica még mindig nem értette:
— Mien lesznek a fehér pöttyök?
Ferkó kifeszítette a mellét:
— A keszkenőn, amivel a fejedet bekötjük.
Vica felemelte a fejét:
— Azzal ugyan nem kötik be! — mondta büszkén.
Most Ferkó lepődött meg:
— Mit mondtál? — kérdezte, mintha a lány szavait nem jól hallotta volna.

Vica izgatottan mozgott:
— Én nékem nem kell baboskendő!
Ferkó ránézett:
— Hát milyen kell?
— Piros! — felelte a lány.
Ferkó elhuzta a száját:
— Piros? — mondta lekicsinyelve. — Hiszen az már nem divat.

— Hát milyen a divat?
— A babos!
Vica gunyosan bólintott:
— No iszen, az is bolond volt, aki kitalálta.
És ráolvasta a legényre:
— A baboskendő szerencsétlenséget hoz!
Ferkó mosolygott:
— Hát a papiros mit hoz?
— Boldogságot.
Ferkó vállat vont:
— Nem bánom én, akármint hoz, de énnékem a piros nem kell!
Elővette zsebéből a baboskendőt s a lány elé tartotta:

— Énnékem ez kell!
Vica se volt rest. Ő is előkapta kebléből a piros kendőt s ő is a legény elé tartotta:
— Ha neked az kell, — mondta büszkén, — nekem meg ez kell.

Ferkó rámutatott a kendőre:
— Az? — kérdezte nevetve.
Vica ugyanakkor a legény kendőjére mutatott:
— Hát az?
— Ez ám! — pattant fel Ferkó. — Ezzel kötöd be a fejedet, ha akarod, ha nem!
Vica sebesen lélezett:
— Abból ugyan nem lesz semmi!
— Nem?
— De nem ám! — felelte a lány. — Kösd be vele a magad fejét, ha neked annyira tetszik.

Ferkó nagyon rátartóan beszélt:
— Azt éppen nem teszem, — felelte foghegyről. — De akad még a faluban leány, aki a kedvemért szívesen beköti a fejét baboskendővel.

Vicát ez már nagyon bántotta. Tüzes, makrancos leány volt, nem igen tűrte az ellentmondást. A legény szavára felkapta a fejét s a szeme megvillant.
— Hát tudd meg, — mondta sziporkázva, — hogy nekem is akad! Tíz is!... husz is!... harminc is! Örül-nének, ha a fejemet beköthetnék piros kendővel.

Ferkónak elég volt ebből:
— Hát ha akad, — mozdult meg, — keress ma-gadnak!

Vica se hagyta magát:

— Keresek is! — vágott vissza.
— Majd én is keresek!
— Hát keress!

Ferkó szívét megmarta a szó. Most már nem bánta, akár mi lesz is, eszeveszetten vagdalkozott a szavakkal:
— Nem is kell keresni! Már van is! Még az árnyé-kába sem állhatsz. Sudár, aztán gömbölyü. Ha nevet, a szeme úgy ragyog, mint a csillag!

Vica ezt nem állhatta, majdnem sirva kérdezte:
— Ki az?

Ferkó keményen vagdalt:

— Nincs neve!

Vica feljajdult:

— Nyomorult!

És toporzékolva fuldokolta:

— Kikaparom a szemét!

Ferkó hangosan nevetett:

— Hahaha!

A lármára Kovácsné kiszaladt a szobából. Gyakor-lott szereme a leghősb pillanatban észrevette, hogy mi tör-tént, rémülten felkiáltott:

— Szent Isten! Mi van veletek?

Vica az anyai szóra elsírta magát és bömbölve üvöl-tötte:

— Én nem kötöm be a fejemet baboskendővel!

Ferkó felvágta a fejét:

— Ha nem kötöd be, akkor Isten veled! — mondta szárazon és kifelé indult.

Kovácsné utána kiáltott:

— Megállj!

Ferkó azonban csak a kapuból szólt vissza:

— Nékem már nincs több szavam!

S haragos szemével Vica felé vágott:

— Inkább elveszem az öreganyámat, mint azt a bo-szorkánypalántát!

Azzal kiment a kapun s az ajtót bevágta maga után, csak úgy puffant.

Vica mereven állt.

Kovácsné ide-oda szaladgált s a kezeit tördelte:

— Jézus Máriám! Krisztusom! Mit csináltak?...
Hát beszélj!

Vica felelet helyett kifakadt:

— Nékem nem kell, ha egymaga lesz is a világon!

És dühösen toporzékolott:

— Nyomorult! Nyomoruk!

Kovácsné szaporán beszélt:

— Összevesztetek?

Vicából előtört a keserűség, sirva fakadt és bőgve beszélte a nagy esetet:

— Azt mondta, hogy a menyecsketáncnál babosken-dővel kössöm be a fejemet. Kösse be ő maga!

És mérgesen dobbantott a lábával:

— Énnékem piros kendő kell!

Kovácsné összecsapta a tenyerét és kifakadt:

— Krisztusom, hát ezen vesztetek össze! Pár nap-pal a lakodalom előtt.

A komájára gondolt.

— Mit szól a körösztapád, ha megtudja!

Vica vállat vont:

— Mit bánom én a körösztapámat, mikor nekem a piros kendő a fontos!

És sirva beszaladt a szobába.

Kovácsné megállt és állva maradt, mintha megder-medt volna.

8.

Móric ezalatt elvégezte dolgát az asszony és a tehén körül és most nagy sietve beállított a portára:

— No, már itt is vagyok, — jelentette be magát. — Elintéztem a betegeimet.

És elmondta:

— Az orvosságokat visszacsereéltem. A tehén megkapta a magáét, az asszony is. Most aztán rendben van. A tehén kehül, az asszonynak meg a hasa fáj. Most mind a kettő megnyugodott.

A menyecskére nézett s észrevette annak arcán a változást:

— De nagyon szomorú, lelkem, — állapította meg.

— Csak nincs valami baja?

Kovácsné nem szívesen felelt:

— Éppen elég, — mondta s az öreg házaló felé fordult. — Most adjon tanácsot, Móric bácsi, ha tud.

Móric összeráncolta a homlokát:

— Miről van szó?

A menyecske sóhajtott:

— A gyerekek összevessztek.

Móric titokban elmosolyodott:

— Ilyen hamar? — mondta, mert neki is hamar jött a zivatar. Aztán úgy tett, mintha maga is meglepődött volna.

— No, ezt igazán nem gondoltam volna! Az előbb még semmi bajuk sem volt.

A menyecskére nézett:

— Miért veszték össze?

Kovácsné vállat vont:

— Én nem tudom. Valamiféle baboskendőt emlegettek.

Folytatjuk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. Gy., Nagybátöny: Jobbat kérünk, ez nem vált be. — K. M., Kapospala: Válogatunk belőlük. — B. J., Lendvaujfalu: Az első közzük. — Ifj. M. I., Blisse: Több jó van köztük. — B. I., Törökszentmiklós: Már egyet közöltünk is belőlük. Rejtvényeire is sor kerül. — W. A., Bácsalmási szőlők: Fogadják legőszintébb köszönetünket üdvözlő soraiért. Kérdéseire a „Tanácsadó” felel. Sajnos, a rádió-műsor közlése, technikai okokból keresztülvihető. — D. J., Hercegszántó: Kérjük, olyat küldjön, melyet kevésbé ismerünk. — Ifj. N. M., Csánádpalota: Közlünk belőlük. Üdvözlő soraiért és jóleső elismeréséért fogadják legőszintébb köszönetünket. — Ifj. J. L., Tiszaderzs: Elbeszélést a közlők közé soroztuk. Türelmet kérünk. — Cs. F., Bekésszentandrás: Rendkívül sajnáljuk, de ezt a kérdést még nem tudtuk megoldani. Olyan akadályok állanak utunkban, melyeket legelőször eddig nem volt módunkban.

Megjelent

MÉSZÖLY JENŐ
nyugalmozott ezredes

SZIBÉRIA A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifoglyok kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai ételet, az orosz forradalmak rémségeit, Rasputin szereplését a cári család véres tragédiáját, a Kolcsak ellenforradalmat s a csehok példátlan kegyetlenségét írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA
P 3.—, portóköltés 50 fillér.

Megrendelhető a Vasárnap könyvosztályánál.

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felül birtokra folyósítottunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre I., II., III., helyi nagykamata tartozásokat illetékmentesen bekonvertálunk. — Helyszini becslés nem kell. Ingyen felvilágosítást nyújt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körút 2.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január hó 19-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Kiskunfélegyháza, Nagykáta. — Állatvásár: Ráckeve.

Január hó 20-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Búdszentmihály, Csesztereg (sertésvásár bizonytalan), Heves, Kötelek, Kunmadaras, Majs, Mátészalka, Szendrő, Szigetvár (sertésvásár bizonytalan). — Ló- és marhavásár: Devescer. — Állatvásár: Solt, Szécsény. — Kirakodóvásár: Ráckeve, Diósjenő, Tatabánya.

Január hó 21-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Geasztely. — Kirakodóvásár: Devescer, Solt, Szécsény. — Ló- és marhavásár: Bicske.

Január hó 22-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Nemesvid (sertésvásár bizonytalan), Tállya, Zalaszentlászló (sertésvásár bizonytalan). — Marha- és kirakodóvásár: Mikoszaplak. — Kirakodóvásár: Piske.

Január hó 23-án, csütörtökön.

Sertés- és kirakodóvásár: Puskafő.

Január hó 24-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Veszprém.

Január hó 25-én, szombaton.

Állatvásár: Makó.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 18-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.45—23.85, 78-as 23.75—24.05, 79-es 24.05—24.50, 80-as 24.35—24.65, felsőtiszai 77-es 23.10—23.35, 78-as 23.30—23.55, 79-es 23.60—23.80, 80-as 23.65—23.85, fejérmegyei 77-es 22.10—22.35, 78-as 22.35—22.55, 79-es 22.60—22.80, 80-as 22.70—22.90, dunántúli 77-es 22.05—22.30, 78-as 22.30—22.50, 79-es 22.55—22.75, 80-as 22.65—22.85, pestvidéki és bácskai 77-es 22.20—22.45, 78-as 22.45—22.65, 79-es 22.70—22.90, 80-as 22.80—23.00, Rosa pestvidéki 13.70—13.80, más 13.70—13.80, sördarpa 19.50—21.50, egyéb 17.50—19.50, takarmánydarpa 15.30—15.75, elsőrendű 15.80—16.50, köles 11.50—13.00, zab elsőrendű 14.00—13.00, közép 13.25—13.75, tenyéri tiszai 12.00—13.10, dunántúli 12.85—12.95, repce 52.00 58.00, korpa 9.75—9.90 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusit búzát vesz, illetéleg elad, akkor az eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 23.17—23.18, májusra 24.08—24.09, októberre 23.66—23.67. Rossz márciusra 14.57—14.58, májusra 15.30—15.35, októberre 16.19—16.20. Tenegri májusra 15.03—15.05, júliusra 15.65—15.67 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 44—52, duplanullás finom, tészta-lyst 40—42, nullás 40—42, kettes főzést 38—40, négyes kenyér-lyst 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Lucernamag: A belföldi kereslet némileg javult, ára nem változott. Lóheremag: Külföldről ezidőszert érdeklődés nem mutatkozik, ólomzárót áruban a belföldi kereslet javult. Balticimmag: A kínálat nem számottevő, ára nem változott. Tavasz bukky: Irányzata szilárd, belföldön nagyobb tételek kerültek eladásra. Takarmány-répmagban a gazdák részéről folyton nagyobb és nagyobb kereslet mutatkozik. A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúkat, Budapest: Lóhere 74—80, lucerna 130—150, fehérhere 130—170, nyulszapuka 55—65, balticim 48—52, Viktória borsó 20—26. Express borsó 20—24, tavasz bukky 25—27, lenmag 47—52, kendermag 31—34, napraforgó fehér 24—26, napraforgó vezes 23.75—24.25, mák 123—126, vörös köles 12—13.50, fehér köles 22—25, vezes köles 11.50—12.50, muharmag 20—22, fehér csillagfürt 13.50—14.50, mustár, fehér 44—48, repec 32—54 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12, buzakonkoly 10.25, buza-korpa 10, buzatakarmányliszt 13.25—13.50, cirok ab állomás 7—7.50, konkolydara 10.50—10.75, lenmagpogácsa 31, napraforgópogácsa 20,— 20.25, répaszelet, szárított 12.50—12.75, rozskonkoly 10.25, rozskorpa 10, rozstakarmányliszt 13, szójababpogácsaliszt kisteleiben 22 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagybán métermázsánként a következők: nyári rózsaburgonya 8.50—9.50, őszi rózsaburgonya 6—7, Ella burgonya 5—6, fehérburgonya 4.50 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 8—10, réti széna, másodrendű 6.50—7.50, harmadrendű csomagolása 4.25—6.25, muharszéna 9.50, takarmányszalma (zab) 5, alomszalma elsőrendű 4, alomszalma másodrendű 3—3.80 pengő métermázsánként.

Szúrómárvásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.62—1.78, kivételesen 1.80, másodrendű 1.40—1.60 pengő kilónként, élőszulyban.

Tenyészmárvásár és jármosok. Elsősorú belföldi jármosok (tarka) 0.96—0.98, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.94—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1, 1½—2 éves tinók 0.94—0.98, fiatal friss fejőstehen 1.30—1.40 pengő kilónként élőszulyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak, csikó 55—110, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 210—500, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—300, számrá 65, öszvér 115, alárendelt minőségű lovak 50—200, vágólovak 20—150 pengő darabonként.

Vágómarhavasár. Legjobb minőségű ökör 102—112, közepes 70—100, gyöngébb 54—84, legjobb minőségű bika 100—110, közepes 86—98, gyöngébb 70—84, legjobb minőségű tehén 94—108, közepes 62—92, gyöngébb 48—60, bivaly 42, növendékmarha 64—86, kitesontoznivaló marha 30—48 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 136—138, közepes 138—146, nehéz sertés 146—148 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Gyapjú. Homokos, vagy gyengébb gyapjú 1.35—1.40, középminőségű, fésűs vagy szövetyapjú 1.40—1.60, jó minőségű szövetyapjú 1.60—1.80 pengő kg-kint.

Nyersbőr. Árak kg-kint pengőben: marhabőr, magyar 1.15—1.20, marhabőr, tarka 1.25—1.30, borjubőr, hosszú lábbal 2.30—2.40, juh-bőr 1—1.05 pengő.

Husvásár. Marhahús, a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos vastagbátzsin, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartsó, bátzsin, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús. Felszeletelt comb 400—520, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—300 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús. Juhcomb 160—200, gerinc, lapocka 140—180, pörköltnek való 120—160, bárányhús, hátulja 220—360, eleje 160—240 fillér kilogrammonként. — Sertés-hús. Friss karaj 260—360, friss comb, tarja, lapocka 240—280, friss oldalas 200—250, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—260, füstölt helybéli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—280, vidéki 240—280, olvasztanivaló szalonna 170—190, sózott kenyérszalonna 180—240, füstölt 200—260, hár 190—210, zsros tepertő 180—240, helybéli sertészsír 188—211 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 150—350, kappan 300—500, ruca 400—800, lud 600—1600, pulyka 500—1000 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 220—300, csirke 240—300, kappan 220—250, hizott ruca 220—290, sovány 200—220, lud, hizott 220—300, pulyka, hizott 220—270, ludmáj 400—1000, ludzsír és hár 260—440, ludaprólek 150—200 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss teatojás 16—18, főzőtojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, borbén darabonként 300—600, fácán darabja 400—600, fenyőmadár darabja 100—126 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 400—600, csuka 200—340, ponty 200—300, kárász 140—200, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőzött 16—20, joghurt 170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj tömbben 440—480, 10 dkg-os csomagolásban 500—640, főzővaj 360—440, szedett vidéki vaj 340—400, juhsajt 280—340, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—80, juhtúró 300—360, kevertúró 240—320, hazai ementáli sajt 640—720, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, hántolt egész borsó 100—120, feles 80—100, fehér, aprószemű bab 56—80, nagyszemű 80—120, szines 60—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 8—20, petrezselyem kilogrammja 16—30, zeller, ujdonság, zöldjével darabja 5—20, zeller kilogrammja 16—26, kalarabé zöldjével darabja 4—12, őszifajta kalarabé kilogrammja 12—20, kevert zöldség 16—28, makói vörshagyma 10—14, közönséges vörshagyma 8—10, fokhagyma zöldjével 100—200, cékla 16—26, hazai fejeskáposzta 10—20, kelkáposzta 14—20, vörskáposzta 25—46, rózsaburgonya 10—15, közönséges 7—10, kifli 16—24, Ella 8—12, tömör csiperkegomba 200—400, szárlított gomba 1600—2000, fekete retek darabja 12—16, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, gyalult 30—60, sóska 100—240, tisztított paraj 70—100, gyökeres 50—80, főzött paradicsom literje 60—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 60—140, közönséges 40—80, nemes falkörte 60—160, közönséges 50—80, hazai aszalt-szilva 70—120, szilvaiz 100—200, gyümölcsiz 160—320, keménybélű dió 100—160, dióbél 480—580, héjazottogyoró 420—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 560—640, félédes, gulyás 480—520, rózsapaprika 400—500, erős 300—400, kereskedelmi 180—280, kék mák 140—180, közönséges 120—140, pergettett méz 200—260, házi szinszappan 152—160, közönséges háziszappan 120—128 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Édes nemespaprika kg-kint 2.40—2.70, félédes paprika kg-kint 1.30—1.80, rózsapaprika kg-kint 0.90—1.30, másodrendű kg-kint 0.60—0.90, harmadrendű paprika kg-kint 0.30—0.50 P. Kalocsán: Édes nemespaprika kg-kint 2.10—2.30, rózsapaprika kg-kint 1.10—1.30, másodrendű paprika kg-kint 0.80—1, harmadrendű paprika kg-kint 0.40—0.60, csövespaprika 1 pengő.

Borpiac. Zöld-fehér urasági borok ára 11 Molligondfokú 26—30, 12 Molligondfokú 32—36, magasbafokú árú ára 40—50 pengő hektoliterenként, Kadarka árúért kistermelőnél 1.70—2.40 pengőlg fizetnek Molligondfokunkint.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 13-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többet kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.68 (5.70); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbet kerül egy darab: Csehkorona 16.83 (16.93); szerb dinár 9.96 (10.04); francia frank 22.45 (22.75); lengyel zloty 63.90 (64.20); román leu 3.37 (3.41); olasz líra 29.65 (29.95); osztrák schilling 80.10 (80.50) fillér.

Arany- és ezüstpénz. Huszkoronás arany 23 (23.30); ezüst egykoronás 0.32 (0.35); ezüstforint 0.92 (0.98); ezüst ötkoronás 1.78 (1.82) pengő darabonként. Szintarany kg-ja 3800 (3830); szinezüst kg-ja 88—89 pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, eoreet, mezei egereket

csak „RATINOL“
svábbogarat, csó-
tányt, rusznit, ban-
gyat, „Russin“ irt
állata, emberre veszély-
telen! Naplárban szállítja
Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 36.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. I.
(Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nem-
beteglek részére.
Ezüstsalvarsan-
oltás.

Szerezte-e már
egy új előfizetői
a „Dasárnep“-nak?